

REPUBLIKA SLOVENIJA
Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno
samoupravo in regionalno politiko
1501 Ljubljana, Kotnikova 28
Telefon: 01 43 41 510; telefax: 01 43 41 538
gp.svlr@gov.si

Številka: 017-33/2006
Ljubljana, dne 8.5. 2007

EVA 2005 – 1536 – 0019

**GENERALNI SEKRETARIAT VLADE
REPUBLIKE SLOVENIJE**
Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Predlog zakona o pokrajinah– predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo) je Vlada Republike Slovenije naseji dne sprejela naslednji sklep:

Vlada Republike Slovenije določa besedilo predloga Zakona o pokrajinah EVA 2005 – 1536 – 0019 in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem zakonodajnem postopku.

2. Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Ivan Žagar, minister
- mag. Marko Starman, državni sekretar
- mag. Vesna Juvan Gotovac, sekretarka
- Andrej Čokert, podsekretar

Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu Državnega zbora RS:

- dr. Ivan Žagar, minister
- mag. Marko Starman, državni sekretar
- mag. Vesna Juvan Gotovac, sekretarka
- Andrej Čokert, podsekretar

3. Gradivo se sme objaviti na svetovnem spletu: DA

4. Obrazložitev predlaganega nujnega oz. skrajšanega postopka obravnave predloga zakona v Državnem zboru RS: /

Predlog in obrazložitev razlogov, zaradi katerih se predlaga skrajšanje poslovnih rokov (tretji odstavek 17. člena Poslovnika Vlade RS): /

5. Kratek povzetek gradiva:

Vsebina zakona o pokrajinah kot temeljnega zakona, ki bo urejal sistemski status pokrajine, so načela pokrajinske samouprave, njeno delovno področje z izvirnimi in prenesenimi pristojnostmi (funkcionalna sestavina) in organizacija pokrajinskih organov ter pokrajinske uprave (organizacijska sestavina). Z zakonom je urejena zagotovitev pogojev za začetek njihovega delovanja (prostorskih, kadrovskih in materialnih). Zakon opredeljuje pokrajino kot vmesno raven lokalne samouprave med državo in občinami in kot teritorialno politično upravno skupnost s položajem pravne osebe, z izvirnimi pristojnostmi, z lastnim premoženjem in lastnimi viri financiranja, neposredno izvoljenim predstavniškim organom in kot teritorialno enoto za izvajanje prenesenih nalog državne uprave na prvi stopnji. Predlog zakona ureja pokrajinsko samoupravo na način, ki ne posega v lokalno samoupravo na ravni občin in varuje njihovo samostojnost z upoštevanjem načel Evropske listine lokalne samouprave.

6. Presoja učinkov in usklajenost vladnega gradiva :

Izjavljam, da predlagano gradivo:

a)	<i>nima učinka</i>	na javnofinančna sredstva v višini večji od 40 000 € v tekočem in naslednjih treh letih
b)	<i>nima učinka</i>	na usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije
c)	<i>nima učinka</i>	na postopke oziroma poslovanje javne uprave/pravosodnih organov s strankami (državljeni in pravnimi osebami) oziroma na obveznosti strank do javne uprave (administrativna bremena)
d)	<i>nima učinka</i>	na gospodarstvo, na obseg državnih pomoči
e)	<i>nima učinka</i>	na okolje
f)	<i>nima učinka</i>	na socialni položaj posameznikov

g)	je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja in so bile v razpravo vključene nevladne organizacije oziroma predstavniki zainteresirane javnosti. V razpravo so bile vključene tudi občine in združenja občin oziroma jih gradivo ne zadeva. Datum objave: 12.3.2007 Vključene organizacije oz. predstavniki: Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije Svoje mnenje so podale naslednje organizacije, predstavniki: Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije	DA
h)	so bile v celoti upoštevane vse prejete pripombe, predlogi civilne družbe oziroma te niso bile prejete	DA
i)	je bilo lektorirano	DA
j)	je medresorsko usklajeno.	DA

7. Delovni program Vlade Republike Slovenije

Predlog zakona o pokrajinah je vključen v Delovni program Vlade RS za leto 2007 z naslednjimi roki: rok za prvo predložitev je bil 9. 1. 2007, skrajni rok obravnave na vladi je bil 18. 1. 2007, skrajni rok za sprejem pa je 10. 6. 2007. Roki so bili podaljšani zaradi podaljšanja razprave o celotnem paketu predlogov zakonov o pokrajinah.

Dr. Ivan Žagar
MINISTER

Priloge:

1. Odpravek sklepa
2. Predlog zakona

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo) je Vlada Republike Slovenije naseji dne sprejela

S K L E P

Vlada Republike Slovenije določa besedilo predloga Zakona o pokrajinah EVA 2005 – 1536 – 0019 in ga posreduje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem zakonodajnem postopku.

Številka:

Datum:

Mag. Božo PREDALIČ
generalni sekretar

Predlog Zakona o pokrajinah – prva obravnava

I. UVOD

1. Ocena stanja in razlogi za sprejetje zakona

Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo), ki je bil sprejet konec leta 1993, je na podlagi 143. člena ustave uredil povezovanje občin v pokrajine zaradi urejanja in opravljanja lokalnih zadev širšega pomena, postopek ustanovitve pokrajine, pravni status pokrajine, izstop občine iz pokrajine, prenos nalog v izvorno pristojnost pokrajin ter načela prenosa nalog iz državne pristojnosti v opravljanje pokrajinam, organe pokrajine, predstavništvo občin v pokrajinskem svetu in druga vprašanja uvedbe pokrajin.

Določbe Zakona o lokalni samoupravi niso bile nikoli izvedene. Ureditev pokrajin v ustavi in zakonu je bila od vsega začetka sporna, in sicer prvič zaradi tega, ker naj bi se v pokrajine povezovale občine, kar pomeni, da naj bi bile ustanovitelj pokrajin občine, kar je pomenilo, da naj bi bile pokrajine institucionalna oblika medobčinskega sodelovanja, drugič pa zaradi tega, ker se je ves čas postavljalo vprašanje, ali je Republiko Slovenijo glede na njen teritorialni obseg treba notranje organizirati tudi na pokrajine.

S strategijo Republike Slovenije za vključevanje v Evropsko unijo je bila kot usmeritev in ukrep politike izrecno predvidena vzpostavitev pokrajin kot vmesne ravni teritorialne upravne organiziranosti, ki bi lahko delovala kot partner evropskih strukturnih skladov ter v čezmejnem regionalnem sodelovanju in poudarjeno, da je regionalizacija nujna podlaga za hitrejši in bolj uravnotežen razvoj Slovenije. Ob izvajanju zakonov, ki sta od leta 1999 urejala spodbujanje skladnega regionalnega razvoja kot temeljne sestavine razvojne politike v Republiki Sloveniji in Evropski Uniji, se je pokazalo, da rešitve, ki dajejo sicer teritorialni okvir in opredeljujejo regionalni razvoj kot skupno odgovornost države in občin, ne omogočajo uveljavljanja regionalnih interesov, kar ima lahko za posledico neučinkovito ter razvojno in ekonomsko neustrezno izvajanje razvojnih funkcij.

Tako se je pokazalo, da je Slovenijo treba regionalizirati z ustanovitvijo pokrajin. Tega pa ni bilo mogoče storiti brez spremembe ustave, ki bi na območju cele države hkrati omogočila ustanovitev pokrajin kot samostojnih upravno političnih teritorialnih skupnosti s položajem pravne osebe javnega prava, z lastnim premoženjem in finančnimi viri, z izvirnimi pristojnostmi in neposredno izvoljenimi predstaviškimi organi. S spremembami je bilo treba omogočiti izvedbo decentralizacije, oziroma prenosa upravljanja javnih zadev z državne na lokalno, pokrajinsko raven v skladu z načeli subsidiarnosti.

S sprejetjem Ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 68/06) so bili spremenjeni 121., 140. in 143. člen ustave, ki so podlaga za oblikovanje zakonov, s katerimi bodo urejeni oblikovanje območij pokrajin, njihov pravni status, organizacija, naloge in financiranje.

Z ustavnim zakonom se v državno ureditev Republike Slovenije umeščajo pokrajine, kot samostojen upravno politični teritorialni podsistem lokalne samouprave. Novi določbi 121. in 140. člena ustave sta odprli proces decentralizacije javne uprave s prenosom izvajanja državnih nalog na lokalne skupnosti in s tem uveljavljanje evropskega načela subsidiarnosti.

Na podlagi 143. člena ustave so pokrajine dobile pravni status samoupravnih lokalnih skupnosti s pravico do pokrajinske samouprave in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi. Pokrajine bodo ustanovljene hkrati, na območju cele države, imele bodo isti pravni status in iste naloge v vsej državi. Pokrajine bodo opravljale lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena, ki bodo določene z zakonom. Poleg tega ustava omogoča prenašanje izvajanja državnih nalog. Določba ustave določa način sprejemanja zakona o ustanovitvi pokrajin z dvotretjinsko večino navzočih poslancev in ob sodelovanju občin.

2. Cilji, načela in pogloblitve

Cilji uvedbe pokrajin je predvsem funkcionalna in fiskalna decentralizacija upravljanja v skladu z načelom subsidiarnosti, pri čemer naj bi pokrajine naloge iz svoje pristojnosti opravljale samostojno, v skladu z ustavo in zakoni, v korist svojih prebivalcev v skladu z načeli lokalne samouprave.

Zakon o pokrajinah ureja pravno sistemske sestavine pokrajine v skladu z ustavnimi načeli lokalne samouprave in načeli, ki so v pravni red Republike Slovenije vgrajene z Evropsko listino lokalne samouprave (Zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave (MELLS), Uradni list RS - Mednarodne pogodbe, št.15, Uradni list RS, št.57/96). Njihova vsebina je pravna institucija pokrajinske samouprave, ki je sicer istovrstna institucija kot lokalna samouprava v temeljnih samoupravnih lokalnih skupnostih, vendar ji ni enaka.

Pravnosistemske sestavine lokalne samouprave opredeljujejo položaj samoupravnih lokalnih skupnosti v sistemu delitve funkcij oblasti in njihova razmerja do državnih organov. Načelo delitve oblasti ima horizontalni vidik, v skladu s katerim na ravni države uresničujejo funkcijo oblasti zakonodajna, izvršilna in sodna veja oblasti, ter vertikalni vidik, ki pomeni decentralizacijo in samostojno ter neodvisno uresničevanje oblasti na ravni samoupravnih lokalnih skupnosti. V skladu z obema načeloma, načelom delitve oblasti in načelom samostojnosti lokalne samouprave, temeljijo razmerja med državnimi organi in organi samoupravnih lokalnih skupnosti na sistemu zavor in ravnotežja, določenem z ustavo in zakonom, ki zagotavlja lokalni samoupravi njeno samostojnost in hkrati njeno delovanje v skladu z ustavo in zakonom.

Pravno sistemske sestavine pokrajinske samouprave so:

- teritorialna, ki pomeni členitev državnega teritorija na območja lokalnih skupnosti, ki jim je z državnim aktom, s katerim se ustanovijo, podeljen status pokrajin kot samoupravnih lokalnih skupnosti,
- organizacijska, ki pomeni opredelitev pravnega statusa pokrajine kot osebe javnega prava s pravico posedovati, pridobivati in razpolagati z vsemi vrstami premoženja, ki je organizirana kot avtonomni teritorialni upravni sistem z lastnimi pristojnostmi in katerega naloge opravljajo prebivalci neposredno in po svojih neposredno voljenih predstavniških organih,
- funkcionalna, ki pomeni opredelitev lastnega delovnega področja pokrajine, ki izraža skupne potrebe in interese njenih prebivalcev in jih pokrajina lahko samostojno opravlja ter ima zato zadostne vire financiranja in premoženje, s katerim lahko sama razpolaga, pri čemer pristojni državni organi nadzorujejo le zakonitost dela njenih organov.

Osrednja vsebina predloga zakona o pokrajinah sta funkcionalna sestavina pokrajinske samouprave, ki se nanaša na naloge pokrajine ter organizacijska sestavina pokrajinske

samouprave, s katero so opredeljeni organi pokrajine ter način sprejemanja odločitev v pokrajini.

Pokrajina bo v okviru svojih pristojnosti izvajala v korist svojega prebivalstva zadeve splošnega pomena, ki pospešujejo razvoj celotne pokrajine, v predlogu zakona opredeljene kot lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena.

Lokalne zadeve širšega pomena so naloge, za katere je generalno pristojna pokrajina že na podlagi ustave. Po vsebini pa so lokalne zadeve širšega pomena zlasti na področjih zagotavljanja javnih služb pokrajinskega pomena ter nalog, ki so v zakonu določene kot naloge v pristojnosti samoupravnih lokalnih skupnosti, torej ali občin ali pokrajine, so pa po svoji naravi lokalne zadeve širšega pomena ker so skupne območjem več občin in presegajo njihove finančne zmožnosti. Pogosto se te naloge ne izvajajo, ker po obstoječi ureditvi ni institucionalnega nosilca, ali pa jih izvajajo le mestne in nekatere večje občine. V skladu s to ugotovitvijo bo treba to vrsto nalog pokrajini določiti z zakonom, s katerim bodo razmejene naloge pokrajini od nalog občin. Zaradi velike raznolikosti nalog in glede na zelo različne zmožnosti občin, predvsem mestnih občin, pa bo treba pokrajini prepustiti, da posamezne naloge širšega pomena ob upoštevanju interesov občin in svojega prebivalstva opredelijo kot svoje naloge s svojimi predpisi.

Naloge regionalnega pomena po svoji naravi niso lokalnega pomena, niso pa tudi državnega pomena; so vmesnega – regionalnega pomena. Predlog zakona v 13. členu opredeljuje področja, na katerih bodo v skladu s prehodno določbo 66. člena predloga zakona s posebnimi zakoni za posamezna področja javnih nalog, ali z enim takšnim zakonom, določene konkretne pristojnosti pokrajini. Delovna področja nalog pokrajine so opredeljena tako, da pokrajina:

1. **Na področju regionalnega razvoja:** določa cilje regionalnega razvoja in zagotavlja skladen razvoj celotnega območja pokrajine ter zagotavlja koherentnost oblikovanja regionalnih razvojnih politik s Strategijo razvoja Slovenije, sprejema regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalnega razvojnega programa;

2. **Na področju okolja in prostora:** sprejema prostorske akte za načrtovanje prostorskih ureditev regionalnega pomena, sprejema stanovanjski program za izvajanje stanovanjske politike regionalnega pomena, zagotavlja sredstva za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj in stanovanjskih stavb ter ustanovi pokrajinski stanovanjski sklad, izvaja zemljiško politiko regionalnega pomena, sprejema in izvaja programe varstva okolja, varstva naravnih vrednot in programe upravljanja voda za izvajanje gospodarske javne službe upravljanja voda ter sprejema ukrepe varstva narave;

3. **Na področju prometa:** sprejme načrte razvoja prometnega sistema v pokrajini in izvaja programe ukrepov na področju cestnega prometa, gradi in vzdržuje pokrajinske ceste regionalnega pomena, določa prometno ureditev na pokrajinskih cestah in površinah za mirujoči promet pokrajinskega pomena, izvaja naloge preventive in vzgoje v cestnem prometu, ter ureja plovbo na celinskih vodah;

4. **Na področju gospodarstva:** sprejema programe razvoja gospodarstva, načrtuje politiko spodbujanja razvoja turizma in zagotavlja izvajanje ukrepov za spodbujanje podjetništva in turizma, sprejema energetske koncepte pokrajine, koordinira lokalne energetske koncepte in izvaja programe uveljavljanja obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije;

5. **Na področju kmetijstva:** določa ukrepe strukturne kmetijske politike regionalnega pomena in izvaja ukrepe državnih pomoči, sprejema program in zagotavlja izvajanje ukrepov za razvoj podeželja in ribištva;

6. **Na področju visokega šolstva in razvoja:** sprejema programe razvoja visokega šolstva in raziskav;

7. **Na področju osnovnega, srednjega in višjega šolstva ter športa:** sprejema programe in izvaja ukrepe za razvoj šolstva in športa, določa izvajalce izobraževalnih programov za javne osnovne šole s prilagojenim programom, osnovne šole s prilagojenim programom z domom za učence v njihovi sestavi, samostojne domove za učence s posebnimi potrebami, poklicne šole, srednje tehniške in srednje strokovne šole, višje strokovne šole ter ustanavlja javne poklicne šole, srednje tehniške, srednje strokovne šole, gimnazije, višje strokovne šole in dijaške domove;

7. **Na področju zdravja:** sprejema in izvaja program zdravstvenega varstva, ustanavlja, organizira in financira javne bolnišnice in zagotavlja njihove mreže na območju pokrajine, sprejema programe na področju preprečevanja uporabe prepovedanih drog in obravnave uživalcev prepovedanih drog, programe njihovega zdravljenja in socialne rehabilitacije, zagotavlja izvajanje ukrepov na področju javnega zdravja, usklajuje nujno medicinsko pomoč, zagotavlja izvajanje specialističnega zdravljenja, ustanovi svet za zdravje in zavod za zdravstveno varstvo;

8. **Na področju dela, družine in socialnega varstva:** načrtuje in organizira socialnovarstvene storitve in programe s področja dela, družine in socialnega varstva, in sicer: socialno preventivo, prvo socialno pomoč, osebno pomoč in pomoč družini na domu, institucionalno varstvo odraslih s posebnimi potrebami in starejših oseb, storitev varstvo, vodenje in zaposlitev pod posebnimi pogoji, organizira varstvo otrok, prikrajšanih za normalno družinsko življenje, ter zagotavlja svetovanje in organiziranje pomoči posameznikom s težavami v duševnem zdravju, žrtvam nasilja, odraslim s posebnimi potrebami, osebam z različnimi oblikami zasvojenosti, storilcem kaznivih dejanj; skupaj z državo soustanovi center za socialno delo in zagotavlja dejavnost centrov za socialno delo na svojem območju ter zagotavlja pravico do izbire družinskega pomočnika;

9. **Na področju kulture:** sprejema program razvoja kulturnih dejavnosti in izvaja ukrepe za zagotavljanje javnega interesa za kulturo, zagotavlja naloge območnih knjižnic, regionalne naloge sklada za kulturne dejavnosti in ustanavlja javne zavode na področju kulture (pokrajinski arhivi, muzeji in galerije, poklicna gledališča, restavratorska središča, zavod za upravljanje dediščine in spomenikov);

10. **Na področju zaščite in reševanja:** sprejema programe in izvaja ukrepe zaščite in reševanja, usmerja osebno in vzajemno zaščito z organiziranjem svetovalne službe, določa posebne ukrepe varstva pred požarom ter razglasa povečano požarno ogroženost in zagotavlja prenos opozoril, napotil ali prepovedi prebivalstvu med povečano požarno ogroženostjo in ob velikih požarih, organizira, opremlja in vodi sile za zaščito, ocenjuje ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč na območju pokrajine ter načrtuje izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ter ocenjuje škodo, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče, sprejme z zakonom določene ukrepe za varstvo pred utopitvami.

Pokrajina tudi načrtuje in izvaja ukrepe za integracijo tujcev in beguncev, zagotavlja mrežo pomoči pri integraciji in ureja in opravlja druge naloge regionalnega pomena, ki se določijo z zakonom.

Zaradi uravnoveženega prenosa nalog regionalnega pomena, pomembnih za izvajanje razvojnih ciljev pokrajine, določa zakon programe in ukrepe, ki jih pokrajina sprejema in zagotavlja na posameznih področjih javnih zadev kot izhodišča za izvedbo prenosa teh nalog s področno zakonodajo oziroma s posebnim zakonom v pristojnost pokrajin. Dejanska decentralizacija bo opravljena s spremembami veljavne področne zakonodaje ob upoštevanju načela subsidiarnosti najpozneje do 31. 12. 2007. Če to do takrat ne bo opravljeno, pa s posebnim zakonom, ki bo prenesel naloge, ki jih določa zakon o pokrajinah, v pokrajinsko pristojnost s 1.1.2009.

S predlogom 14. člena zakona je določeno, da država z zakonom prenese pokrajinam v opravljanje posamezne upravne naloge iz državne pristojnosti. To je odločanje v upravnih zadevah iz državne pristojnosti na prvi stopnji, ki jih sedaj opravljajo upravne enote, pa tudi druge upravne naloge iz državne pristojnosti, če je tako določeno s področnim zakonom ali je z zakonom opravljen prenos posamezne naloge iz državne pristojnosti. S prvim odstavkom predlagane določbe so določene upravne zadeve in zadeve inšpekcijskega nadzora, ki bodo prenesene pokrajinam v izvajanje v skladu s prehodno določbo 66. člena predloga zakona s 1. januarjem 2009. Glede drugih nalog sedanjih upravnih enot pa je določeno, da se prenesejo na pokrajine najkasneje s 1. januarjem 2011.

V okviru opravljanja posameznih nalog iz državne pristojnosti lahko pokrajina sprejema predpise, s kateri se ureja izvajanje take naloge, če je to z zakonom ali uredbo vlade določeno. Ti predpisi pokrajine imajo pravno naravo upravnega izvršilnega predpisa ali predpisa s posamičnim učinkom.

S predlogom zakona sta kot pokrajinska organa določena pokrajinski svet in predsednik pokrajine. Zakon dopušča, da se z zakonom določijo tudi drugi pokrajinski organi. Tak primer je pokrajinska volilna komisija, opredeljena v zakonu, ki ureja volitve v pokrajinski svet. Glede nekaterih vprašanj organizacije pokrajinskih organov se je bilo zaradi enotnosti ureditve primerno navezati na uporabo ureditve v zakonu, ki ureja lokalno samoupravo in ki velja za občinske organe. To zlasti velja za mandatna vprašanja pokrajinskih funkcionark in funkcionarjev, splošne in posamične akte pokrajine, varstvo lokalne samouprave, nadzor nad zakonitostjo dela organov pokrajine. Za nadzor nad zakonitostjo dela organov pokrajine pa tudi na zakon, ki ureja državno upravo.

Najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine je pokrajinski svet, ki je sestavljen iz članov, ki jih s svobodnim in tajnim glasovanjem na podlagi splošne in enake volilne pravice volijo volivci s stalnim prebivališčem na območju pokrajine. Število članov pokrajinskega sveta v skladu z merili, ki jih za sestavo pokrajinskih svetov določa zakon o pokrajinah, določi statut pokrajine. V pokrajinskem svetu pokrajine, v katero so vključene narodnostno mešane občine, se določi število članov pokrajinskega sveta - predstavnikov italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti. Število članov prvih pokrajinskih svetov določi zakon o ustanovitvi pokrajin.

Izvršilni organ pokrajinskega sveta je predsednik pokrajine, ki opravlja izvršilno funkcijo v pokrajini ter predstavlja in zastopa pokrajino. Predsednika pokrajine izvoli pokrajinski svet izmed svojih članov. Predsednik je poklicni funkcionar. Opravljanje njegove funkcije ni

združljivo z opravljanjem druge funkcije v državnih in občinskih organih in z opravljanjem nalog javnega uslužbenca. Predsednik je tudi predstojnik pokrajinske uprave in odgovarja za njeno delo pokrajinskemu svetu.

Svet občin je posvetovalni organ pokrajinskega sveta, ki ga sestavljajo župani občin z območja pokrajine. Svet občin obravnava in daje mnenja v posameznih zadevah, ki spadajo med lokalne zadeve širšega pomena in so v interesu posameznih ali vseh občin. Ob tem pa lahko svet občin, če pokrajinski svet sprejme odločitev v nasprotju z njegovim mnenjem, zahteva ponovno odločanje, pri čemer lahko predlaga vsebinsko spremembo odločitve, o kateri mora pokrajinski svet odločiti in o dokončni odločitvi v enakem ali spremenjenem besedilu ponovno odločiti z večino glasov vseh svojih članov.

Upravne naloge za pokrajino opravlja pokrajinska uprava, organizirana v pokrajinskih upravnih organih po resornem načelu, glede na pokrajinske pristojnosti. Predstojništvo pokrajinske uprave je po zgledu občinske ureditve deljeno med izvršilnim organom pokrajinskega sveta, torej predsednikom pokrajine (usmerjanje in nadzorstvo) ter direktorjem pokrajinske uprave, ki je uradnik na položaju, imenovan s strani predsednika pokrajine. Pokrajina bo zagotavljala izvajanje pokrajinskih javnih služb v oblikah, ki so urejene z zakonom (javni zavodi, javna podjetja, vlaganje kapitala v osebe zasebnega prava ali s podelitvijo koncesij).

Predlog zakona zagotavlja pokrajini pravni status pravne osebe javnega prava in načeloma premoženjsko in finančno avtonomijo. To pomeni, da imajo pokrajine premoženje in lastne vire financiranja, s katerimi na podlagi pokrajinskega proračuna samostojno upravljajo. Lastni viri sredstev pokrajin za financiranje nalog iz izvirnega pokrajinskega delokroga bodo določeni kot deljeni ali odstopljeni davki, takse ali druge obvezne dajatve tako, da bodo po vrsti, namenu in obsegu ustrezali nalogam in pristojnostim, ki bodo prešle v izvirno pokrajinsko pristojnost. Sistem financiranja pokrajin bo opredeljen s posebnim zakonom.

S predlogom zakona so v skladu z načeli lokalne samouprave urejena razmerja med občinami in pokrajino, med državo in pokrajino ter zagotovljeno medsebojno sodelovanje med pokrajinami.

Zaradi uvedbe pokrajin ne sme priti do povečevanja obsega javnega financiranja, temveč je v skladu z načelom koneksitete treba zagotoviti, da s prehodom ali prenosom nalog in pristojnosti v pokrajinsko pristojnost preidejo ali so preneseni tudi viri oziroma sredstva za financiranje teh nalog. V skladu s temi zahtevami so določbe o zagotovitvi kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek dela pokrajin ter s prehodnimi določbami predvideno začasno financiranje pokrajin iz državnega proračuna, v skladu z zakonom, ki bo urejal izvrševanje državnega proračuna za prvo proračunsko leto.

S predlogom zakona je tudi določen prehod javnih uslužbencev, zaposlenih v organih državne uprave, ki so do ustanovitve pokrajine opravljali naloge iz državne pristojnosti, ki so postale pristojnosti pokrajin, v pokrajinsko upravo. Enako velja za javne uslužbenke, ki opravljajo naloge iz pristojnosti občine, ki z ustanovitvijo pokrajine postanejo pokrajinske pristojnosti.

Prostore za delovanje pokrajin zagotovi država neposredno ali v sodelovanju z občino, v kateri je sedež pokrajine. Sredstva za začetek delovanja pokrajin in pokrajinskih uprav se zagotovijo v državnem proračunu na podlagi uredbe, s katero vlada natančneje določi zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek dela pokrajin. Ukrepe,

določene z uredbo vlade, bo treba izvesti do volitev pokrajinskih svetov tako, da bodo kadrovska jedra (začasna) pokrajinskih uprav, ki bodo zadolžena za pripravo vseh postopkov konstituiranja pokrajine ter pokrajinske uprave, začela s svojim delom po razpisu volitev. Hkrati pa bo zagotovljeno nemoteno izvajanje decentraliziranih nalog v času do dokončnega konstituiranja pokrajinskih uprav.

3. Ocena finančnih posledic za državni proračun in druga javnofinančna sredstva

Zakon o pokrajinah neposredno ne bo imel finančnih posledic za državni proračun in druga javno finančna sredstva.

Posledica ustanovitve pokrajin in prenosa nalog v pristojnost pokrajin bo prerazporeditev javnofinančnih prihodkov med državo, pokrajinami in občinami. Prenos pristojnosti bo v skladu s 66. členom predlaganega zakona o pokrajinah izveden s posebnimi zakoni. Financiranje pa je urejeno z zakonom o financiranju pokrajin in uredbo, s katero bo določena vrsta stroškov, ki se upoštevajo za izračun primerne obsega sredstev za financiranje nalog pokrajine in metodologiji za izračun povprečnine.

Vzporedno s konkretizacijo prenosa nalog v pristojnost pokrajin bo na podlagi uredbe, s katero bo vlada določila ukrepe za zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek delovanja pokrajin treba zagotoviti ustrezno notranjo prerazporeditev sredstev državnega proračuna. Strošek državnega proračuna bodo plačila za poslovne prostore, ki jih bo država kupila za potrebe pokrajin. Ocena potrebnih stroškov bo mogoča šele ob ustanovitvi pokrajin in bo opravljena s predlogom zakona o ustanovitvi pokrajin, ki bo določal sedeže pokrajin.

Predlog zakona nima finančnih posledic za sprejeta državna proračuna za leti 2007 in 2008.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

I. Ocena finančnih posledic				
	Tekoče leto (t)	1 t+1	2 t+2	3 t+3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javna finančna sredstva				
II. Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene po naslednjih proračunskih postavkah (PP) s predvidenimi zneski:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Manjkajoče pravice porabe se bodo zagotovila s prerazporeditvijo iz naslednjih PP:				
Šifra PP	Ime proračunske postavke	Ime proračunskega uporabnika	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1
SKUPAJ:				
Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov oz. povečanih odhodkov proračuna:				
	Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t+1	
SKUPAJ:				

4. Prilagojenost ureditve pravu evropske unije

Predlog zakona ni povezan s pravom Evropske unije.

5. Primerjalna pravna ureditev v državah članicah evropske unije

Upravno politični podsistemi na vmesni ravni, kot so regije, okrožja, departmaji v regionaliziranih in unitarnih državah Evropske unije sicer temeljijo na načelih, ki so združena v Evropski listini lokalne samouprave, vendar so v pravnem redu vsake od držav urejeni različno, ker so odvisni od siceršnje državne ureditve, sistema javne uprave, lokalne samouprave in javnih financ. Razlike med državami so na teh ravneh še bolj poudarjene kot na ravni občin. Države z oblikovanjem širših skupnosti in s prenosom funkcij v opravljanje teh skupnosti zasledujejo zelo različne cilje. Oblikovanje območij teh skupnosti pogosto temelji na zgodovinskih upravnih teritorializacijah, na etničnih, kulturnih in narodnostnih posebnostih. V novejšem času pa so najpomembnejši element oblikovanja regionalnih skupnosti razvojne zahteve. Vsi ti elementi močno vplivajo na razmerja med državno skupnostjo in regionalnimi skupnostmi ter njihovo avtonomijo. Prav v tem je razlog, da se države članice Sveta Evrope, med katere spadajo tudi vse države, katerih ureditev bo podrobneje predstavljena, že več kot petnajst let dogovarjajo o skupnem dokumentu, s katerim bi oblikovali posebna načela regionalne samouprave.

Za primerjalno pravni pregled smo izbrali tri države: Nemčijo, Francijo in Češko republiko. Te države smo izbrali zaradi tega, ker so najbolj primerljive s sistemom lokalne samouprave v Sloveniji. Z Republiko Nemčijo, natančneje Zvezno deželo Bavarsko, ima Slovenija dolgoletne tradicionalne stike, tudi na področju lokalne samouprave, zato nam je njihova ureditev dobro poznana. Francija ima za seboj dolgoletni proces decentralizacije in razvejan sistem lokalne samouprave (občine, departmaji, regije). Češka republika pa je za nas zanimiva s stališča, da je kot prva izmed novih držav EU že uvedla drugi nivo lokalne samouprave.

NEMČIJA

Nemčija je zvezna država, ki jo tvori 16 zveznih dežel, ki imajo status države in so na podlagi zvezne in svoje ustave pristojne za urejanje lokalne samouprave na svojem območju. Nemška lokalna samouprava, urejena v deželnih zakonih, je izjemno raznovrstna. V osnovi pa ima dvoje lokalnih skupnosti: občino (Gemeinde) in okraj (Landkreis).

Za delitev pristojnosti med občine in okraje je temeljna značilnost pravica do avtonomnega upravljanja vseh lokalnih zadev, ki spadajo v pristojnost lokalnih skupnosti. Pristojnosti občin temeljijo na načelu odgovornosti za vse javne zadeve, ki se pojavljajo znotraj občinskega prostora (načelo univerzalne pristojnosti). Okraji pa imajo praviloma medobčinske komplementarne in usklajevalne funkcije. Okraji opravljajo vse zadeve, ki presegajo zmogljivosti občin na njihovem območju, če zakon ne določi drugače. Ruralni okraj mora opravljati zadeve, ki se nanašajo na standardizirano oskrbo in pomoč njegovemu prebivalstvu. Okraji so pristojni za naloge, ki jih občine ne zmorejo ter imajo državno-upravno pristojnost.

Dežela lahko prenese določene zadeve v opravljanje občinam in okrajem. Dežela in lokalne oblasti tvorijo kompleksen in med seboj povezan sistem, ki upošteva odgovornosti za planiranje in finance, na temelju zakonskih določil, navodil, upravnih ukrepov, sektorskega planiranja, prostorskega in razvojnega planiranja ter strukturnih in investicijskih programov. Vendar pa velja, da so pristojnosti jasno določene. Splošno vzeto so občine pristojne za vse zadeve, dokler jih z zakonom ne prevzame dežela ali druge lokalne ravni.

Po enotni metodologiji Sveta Evrope so pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti v Nemčiji porazdeljene na primer tako: varnost in policija so v pristojnosti dežele, občin in vmesnih ravni. Tu gre za deljene in obvezne naloge in njihovo neposredno opravljanje s strani pristojne oblasti. Požarno varstvo pa je v obvezni pristojnosti občin, ki ga tudi neposredno opravlja. Sodstvo je v deželni izključni pristojnosti. Varstvo okolja je v pristojnosti dežele in občin. Varstvo potrošnikov je v rokah občin, prav tako turizem.

Teorija decentralizacije razlikovanja med lastnimi in prenesenimi nalogami nemških lokalnih skupnosti ni odpravila v celoti. Dispozicije zakonodajalca glede lastnih nalog lokalnih skupnosti so omejene; spoštovati mora avtonomijo lokalnih skupnosti, ki načeloma same urejajo svoje zadeve, glede prenesenih nalog pa so neomejene, ker gre pač za državne zadeve, čeprav jih opravljajo lokalne skupnosti. V Nemčiji tvori lokalna samouprava – skupaj s številnimi organizacijami, ki opravljajo javne službe – skupino nosilcev posredne državne uprave, ki se skupaj z državnimi organi vključujejo v t.i. državo v širšem smislu, proti državi pa so (v ožjem smislu) razmeroma samostojni.

Upravne reforme, ki se napovedujejo na vseh državnih ravneh, se nanašajo na prerazporeditev pooblastil med centralno in lokalnimi oblastmi v ZRN. Obstaja močna težnja, da bi dali

lokalnim oblastem več nalog in bolj integrirali državno oblast v občinsko in okrajno oblast na lokalni ravni.

Organa okraja sta dva: okrajni svet in predsednik okrajnega sveta ali okrajni glavar. Sestava okrajnega sveta je odvisna od okrajnih statotov. Število članov pa od števila prebivalcev okraja. Predsednik okrajnega sveta ali okrajni glavar je izvršilni organ okraja. V nekaterih deželah so voljeni posredno, v nekaterih pa neposredno. Čeprav je predsednik okrajnega sveta izvoljen na neposrednih volitvah praviloma po večinskem sistemu, je zaradi dvojne narave okraja tako izvoljeni predstavnik lokalne samouprave in hkrati predstavnik države. Nemški okraj je namreč »dvoživka«: opravlja izvirne okrajne naloge kot tudi določen del nalog neposredno za državo. Zato je predsednik okrajnega sveta kot okrajni funkcionar za svoje delo odgovoren okrajnemu svetu, kot državni uradnik pa državi.

FRANCIJA

Francija je ena največjih evropskih držav, z obsežnim državnim ozemljem in dolgo upravno tradicijo, je država s centralistično preteklostjo, vendar jo lahko danes opredelimo kot državo, ki se postopno, vendar po letu 1984 stalno decentralizira. Francoski model lokalne samouprave je eden temeljnih v Evropi, saj je v preteklih stoletjih imel velik vpliv na razvoj lokalne samouprave v evropskih državah. Francoski model uvrščamo v južno evropski tip lokalne samouprave. Kot tak je primeren za primerjalno analizo upravno pravnih sistemov v evropskih državah. Je sodoben sistem, ki temelji na decentralizaciji.

Srednji nivo upravljanja v Franciji, od francoske revolucije dalje, predstavljajo departmaji, vzpostavljeni v revolucionarnem letu 1789. Neposredne volitve v generalne svete departmajev so bile prvič izvedene leta 1871, vendar je prevladujoča vloga prefekta, kot zastopnika centralne državne oblasti v departmaju, ohranila vse do šestdesetih let prejšnjega stoletja. Po drugi svetovni vojni so se v francoski družbi pričele spremembe, ki so imele posledice tudi v spremembah upravnih sistemov. S spremembami zakonodaje v osemdesetih in devetdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Franciji pričel proces decentralizacije države. Spremembe so bile nujne zaradi načrtovanja regionalnega razvoja na večjih območjih, strukturnih sprememb v državi in zaradi močnega regionalnega političnega gibanja. Departmaji so bili vzpostavljeni kot srednji nivo upravljanja v državi, z voljenimi predstavniškimi in izvršilnimi organi. Vloga predstavnika države (prefekt) na departmajskem nivoju kot izvršilnega organa departmajskega sveta je bila odpravljena, izvršilni organ je postal predsednik departmajskega sveta, ki je tudi političen vodja departmaja. Pristojnosti samoupravnega dela departmaja se nanašajo na področje javnega zdravstva, socialnega varstva, planiranja prostora in javnega transporta.

Število članov generalnega sveta departmaja je odvisno od velikosti departmaja (76 članov v departmaju Nord, 15 v departmaju Belfort). Člani departmajskega sveta imajo šestletni mandat. Svoje delo opravljajo nepoklicno. Člani sveta med seboj izvolijo predsednika sveta, podpredsednika in druge člane stalnega odbora. Predsednik sveta je izvršilni organ departmajskega sveta, pripravlja in izvršuje njegove odločitve. Del svojih pristojnosti lahko prenese na podpredsednika, ki ga zamenjuje tudi v primeru njegove odsotnosti. Predsednika volijo člani sveta z absolutno večino za tri leta. Če po dveh krogih predsednik ni izvoljen, se opravi tretji krog, v katerem je dovolj navadna večina.

Predsednik sveta je politično telo departmaja in je odgovoren za upravne naloge. Predsednik pripravlja in predloži proračun departmaja ter ga izvršuje. Je vodja uprave departmaja, pristojnosti v zvezi s tem pa lahko prenese na druge osebe – vodje oddelkov. Upravlja javno

premoženje, podpisuje pogodbe ter predlaga odločitve v zvezi s tem v obravnavo departmajskega sveta. Predsednik sveta je dolžan vsako leto poročati svetu o stanju v departmaju, izvrševanju njegovih odločitev ter podati finančno poročilo.

Francoski sistem ne pozna participacije občanov pri odločanju voljenih organov. Vpliv se kaže torej le preko volitev.

ČEŠKA REPUBLIKA

Z ustavnim zakonom je bilo na Češkem 1. januarja 2000 ustanovljenih 14 regij, določen je bil tudi njihov ozemeljski obseg. Novembra leta 2000 so bile izvedene prve regionalne volitve in od tedaj regije izvajajo naloge, ki jih določa področna zakonodaja. Prehod je bil postopen, saj so bili okrajni uradi ukinjeni konec leta 2002 in regije niso takoj izvajale vseh svojih pristojnosti.

Pri izvajanju svojih pristojnosti so regije omejene z zakoni in drugimi predpisi, kakor tudi z vladnimi odločitvami in napotili, vendar le v primeru, če takšne odločitve določa zakon. Za izvajanje svojih pristojnosti pridobivajo regije sredstva iz državnega proračuna, katera določi finančno ministrstvo po posvetu z ostalimi ministrstvi.

Organa regije sta dva: regionalni svet kot organ odločanja in regionalni odbor kot izvršilni organ. Število članov sveta se giblje od 45 do 65 in je odvisno od števila prebivalcev (do 600 000 tisoč prebivalcev 45 članov, med 600 000 in 900 000 prebivalcev 55 članov in nad 900 000 prebivalcev 65 članov). Število članov regionalnega sveta se določi glede na število prebivalcev na dan 1. januarja v volilnem letu in se objavi v uradnem listu. Pridobitev in prenehanje mandata ureja zakon o parlamentu. Člani regijskega sveta opravljajo svojo funkcijo poklicno, v času opravljanja funkcije jim mirujejo pravice iz delovnega razmerja pri prejšnjem delodajalcu.

Regionalni odbor kot izvršilni organ regije sestavljajo predsednik regionalnega sveta, njegov namestnik ali namestniki ter člani, ki jih svet izvoli med seboj, in sicer od 9 do 11 članov (do 600 000 oziroma nad 600 000 prebivalcev). Odbor pripravlja predloge za obravnavo na regionalnem svetu in jih izvršuje; določa število zaposlenih v regionalni upravi ter potrebna proračunska sredstva za njihove plače; odreja naloge upravi in nadzoruje njihovo izvrševanje; odloča o drugih organizacijskih in finančnih zadevah.

Regijo predstavlja navzven predsednik regionalnega sveta, ki mora biti državljan Republike Češke. Ima lahko enega ali več namestnikov, ki nadomešča predsednika sveta v času njegove odsotnosti ter opravlja funkcijo predsednika sveta v primeru, da le-temu predčasno preneha mandat (do izvolitve novega). Če predsednik ali namestnik predsednika regionalnega sveta preneha opravljati svoje delo zaradi odpoklica ali odpovedi, mu preneha mandat v regionalnem odboru. Predsednik regionalnega sveta lahko zadrži odločitev regionalnega sveta, če meni, da je odločitev nezakonita, o tem pa ponovno odloča svet na naslednji seji. Upravo regije predlaga predsednik regionalnega sveta, imenuje in razrešuje direktorja regionalne uprave po predhodnem soglasju ministra za notranje zadeve. Direktor je javni uslužbenec regije in je za svoje delo odgovoren predsedniku regionalnega sveta. Položaj direktorja regionalne uprave je nezdružljiv s funkcijo v svetu katerekoli lokalne skupnosti (občina, regija) ali parlamenta. Položaj zaposlenih ureja zakon o javnih uslužbencih.

Oblike participacije občanov na Češkem so referendum in ljudska iniciative ter druge oblike soudeležbe, kot na primer posvetovanja in peticija.

Regija izvaja izvirne in prenesene naloge. Izvirne pristojnosti regije so predvsem:

- usklajevanje razvoja regije, potrditev razvojnih programov regije na podlagi drugih zakonov, implementacija in nadzor programov;
- potrditev planskih dokumentov za območje regije ter objava njihovih obveznih določb kot regionalnih predpisov;
- potrditev, implementacija in nadzor na področju turizma;
- volitve predstavnikov regije v regijske svete kohezijske regije;
- ustanovitev in ukinitve subvencioniranih organizacij v regiji; potrditev njihovih aktov;
- druge volilne naloge.

Poleg izvirnih pristojnosti ima lahko regija tudi prenesene državne pristojnosti, določene v posamičnih zakonih. V teh primerih prejemajo regije sredstva iz državnega proračuna za izvedbo prenesenih pristojnosti.

Češki zakon o regijah opredeljuje tudi nadzor. Za upravni nadzor odločitev regijskih organov je pristojno Ministrstvo za notranje zadeve. Nadzor nad izvajanjem izvirnih in prenesenih pristojnosti regionalne uprave izvajajo ministrstva in drugi državni organi. Nadzor zakonitosti opravljajo državni organi vsak na svojem področju; zahteva se predvsem, da organi sami odpravijo nezakonitosti. Organi nadzora pa lahko v primeru spornega predpisa odložijo njegovi izvajanje, lahko pa tudi podajo pobudo ustavnemu sodišču za presojo nezakonitosti. Oblika ukrepa je odvisna od nivoja lokalne samouprave pa tudi od tega, za kakšen predpis gre. Finančni nadzor izvajajo zunanji revizorji in računsko sodišče.

6. Druge posledice sprejema predloga zakona

Zakon o pokrajinah je podlaga za začetek procesa decentralizacije oblasti in uveljavitev demokratičnih načel lokalne samouprave pri upravljanju pokrajinskih pristojnosti. V skladu s sprejetim zakonom bo treba spremeniti in dopolniti vse tiste posebne zakone, ki urejajo področja, na katerih bodo določene pristojnosti prevzele pokrajine. Hkrati bo treba uskladiti sistemske zakone s področja javnih financ, javnih uslužbencev, plač v javnem sektorju in druge predpise, ki urejajo delovanje organov javne uprave. Na podlagi sprejetega zakona bo treba z državnim proračunom zagotoviti sredstva za začetek dela pokrajin ter za njihovo financiranje do sprejema proračunov pokrajin in uveljavitve določb zakona o financiranju pokrajin.

II. BESEDILO ČLENOV

I. SPLOŠNE IN STATUSNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon ureja pravni status pokrajine, delovna področja nalog pokrajine, organe pokrajine, sodelovanje prebivalcev pokrajine pri odločanju, naloge in organizacijo pokrajinske uprave, premoženje in načela financiranja pokrajine, statut pokrajine, sodelovanje pokrajine z občinami, državnimi organi in medsebojno sodelovanje pokrajini.

2. člen (pokrajinska samouprava)

(1) Pokrajina je samoupravna lokalna skupnost, ki samostojno v skladu z ustavo in zakonom ureja in opravlja zadeve iz svoje pristojnosti v korist prebivalcev in prebivalke pokrajine (v nadaljnjem besedilu: prebivalci).

(2) Pokrajinsko samoupravo uresničuje pokrajinski svet, ki ga sestavljajo članice in člani, izvoljeni na podlagi splošne in enake volilne pravice (v nadaljnjem besedilu: člani) ter prebivalci pokrajine na načine neposrednega sodelovanja pri sprejemanju odločitev v pokrajini, določene z zakonom.

3. člen (ime in sedež ter simboli pokrajine)

(1) Pokrajina ima ime in sedež, določena z zakonom.

(2) Pokrajina ima pravico do uporabe lastnega grba, zastave in žiga, ki jih določi s svojim predpisom v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.

4. člen (statut in predpisi pokrajine)

(1) Pokrajina ima svoj statut.

(2) Pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti s svojimi predpisi v skladu z določbami zakona, ki ureja lokalno samoupravo.

(3) Statut in drugi predpisi pokrajine se objavijo v uradnem glasilu, ki ga določa statut pokrajine, če za posamezne predpise zakon ne določa drugače.

5. člen (pravna osebnost)

(1) Pokrajina je pravna oseba javnega prava.

(2) Pokrajino zastopa predsednica oziroma predsednik pokrajine (v nadaljnjem besedilu: predsednik pokrajine).

6. člen **(premoženje in financiranje)**

(1) Pokrajina ima pravico posedovati in pridobivati vse vrste premoženja ter razpolaga z njim. Pokrajina svoje premoženje upravlja samostojno.

(2) Pokrajina v skladu z zakonom samostojno financira uresničevanje svojih nalog s prihodki od davkov in drugih obveznih dajatev, s prihodki od svojega premoženja ter z dodatnimi sredstvi državnega proračuna.

(3) Z zakonom, ki ureja prenos opravljanja posamezne naloge iz državne pristojnosti na pokrajino, ali zakonom, ki ureja financiranje pokrajin, se v sorazmerju z vrsto in obsegom prenesenih nalog določi način zagotavljanja sredstev, ki jih mora zagotoviti država.

(4) Prihodke in izdatke za financiranje javne porabe v pokrajini načrtuje pokrajina s pokrajinskim proračunom.

7. člen **(naloge pokrajin)**

(1) Pokrajina samostojno ureja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena v korist svojega prebivalstva.

(2) Pokrajina opravlja tudi posamezne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je nanjo prenesla država z zakonom.

8. člen **(pokrajinska uprava)**

(1) Za opravljanje upravnih nalog iz svoje pristojnosti ustanovi pokrajina pokrajinsko upravo in pokrajinske upravne organe ter podeljuje javna pooblastila.

(2) Za izvajanje nalog iz prejšnjega odstavka po javnem pooblastilu lahko pokrajina v skladu z zakonom ustanovi pravne osebe javnega prava, nosilce javnih pooblastil.

(3) Pokrajina zagotavlja izvajanje javnih služb iz svoje pristojnosti na način in v oblikah, določenih z zakonom.

9. člen **(nadzor nad zakonitostjo)**

(1) Nadzor nad zakonitostjo dela pokrajinskih organov in pokrajinske uprave opravljajo vlada in ministrstva.

(2) V zadevah iz državne pristojnosti, ki jih je prenesla država na pokrajine v izvrševanje, opravljajo ministrstva tudi nadzor nad primernostjo in strokovnostjo izvrševanja nalog.

(3) Za nadzor nad zakonitostjo dela organov pokrajine se uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalno samoupravo, o nadzoru nad zakonitostjo splošnih in posamičnih aktov občin, za nadzor nad zakonitostjo, strokovnostjo in primernostjo dela organov pokrajine pa tudi zakon, ki ureja državno upravo.

10. člen **(varstvo pokrajinske samouprave)**

Pokrajina ima pravico do varstva lokalne samouprave v skladu z zakonom, ki ureja lokalno samoupravo.

11. člen **(narodni skupnosti)**

(1) Pokrajina, ki vključuje občine, na območju katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, uresničuje pravice italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti v skladu z ustavo in zakonom.

II. PODROČJA NALOG POKRAJINE

12. člen **(lokalne zadeve širšega pomena)**

(1) Pokrajina samostojno ureja lokalne zadeve širšega pomena, ki jih določi s svojim predpisom ali so določene z zakonom.

(2) Lokalne zadeve širšega pomena, so zlasti naloge:

- zagotavljanja javnih gospodarskih služb pokrajinskega pomena,
- zagotavljanja javnih negospodarskih služb pokrajinskega pomena in
- zagotavljanje z zakonom določenih nalog občin ter lokalnih javnih gospodarskih in negospodarskih služb, ki so skupne območjem več občin.

(3) S predpisom, s katerim se določijo naloge pokrajine iz tretje alineje prejšnjega odstavka tega člena, se določijo občine, na območje katerih se naloge nanašajo, če občine s tem soglašajo.

13. člen **(naloge regionalnega pomena)**

Pokrajina opravlja naloge regionalnega pomena, ki se določijo z zakonom, in sicer v zvezi s tem, da:

1. določa cilje regionalnega razvoja in zagotavlja skladen razvoj celotnega območja pokrajine ter zagotavlja koherentnost oblikovanja regionalnih razvojnih politik s Strategijo razvoja Slovenije, sprejema regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalnega razvojnega programa;
2. sprejema prostorske akte za načrtovanje prostorskih ureditev regionalnega pomena;

3. sprejema načrte razvoja prometnega sistema v pokrajini in izvaja programe ukrepov na področju cestnega prometa, gradi in vzdržuje pokrajinske ceste, določa prometno ureditev na pokrajinskih cestah in površinah za mirujoči promet pokrajinskega pomena, izvaja naloge preventive in vzgoje v cestnem prometu, ter ureja plovbo na celinskih vodah;
4. sprejema programe razvoja gospodarstva, načrtuje politiko spodbujanja razvoja turizma in zagotavlja izvajanje ukrepov za spodbujanje podjetništva in turizma;
5. sprejema energetske koncepte pokrajine, koordinira lokalne energetske koncepte in izvaja programe uveljavljanja obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije;
6. določa ukrepe strukturne kmetijske politike regionalnega pomena in izvaja ukrepe državnih pomoči, sprejema program in zagotavlja izvajanje ukrepov za razvoj podeželja in ribištva;
7. sprejema stanovanjski program za izvajanje stanovanjske politike regionalnega pomena, zagotavlja sredstva za graditev, pridobitev in oddajanje neprofitnih stanovanj in stanovanjskih stavb ter ustanovi pokrajinski stanovanjski sklad;
8. izvaja zemljiško politiko regionalnega pomena;
9. sprejema in izvaja programe varstva okolja, varstva naravnih vrednot in programe upravljanja voda za izvajanje gospodarske javne službe upravljanja voda ter sprejema ukrepe varstva narave;
10. sprejema programe razvoja visokega šolstva in raziskav;
11. sprejema programe in izvaja ukrepe za razvoj šolstva in športa, določa izvajalce izobraževalnih programov za javne osnovne šole s prilagojenim programom, osnovne šole s prilagojenim programom z domom za učence v njihovi sestavi, samostojne domove za učence s posebnimi potrebami, poklicne šole, srednje tehniške in srednje strokovne šole, višje strokovne šole ter ustanavlja javne poklicne šole, srednje tehniške, srednje strokovne šole, gimnazije, višje strokovne šole in dijaške domove;
12. sprejema in izvaja program zdravstvenega varstva, ustanavlja, organizira in financira javne bolnišnice in zagotavlja njihovo mrežo na območju pokrajine, sprejema programe na področju preprečevanja uporabe prepovedanih drog in obravnave uživalcev prepovedanih drog, programe njihovega zdravljenja in socialne rehabilitacije, zagotavlja izvajanje ukrepov na področju javnega zdravja, usklajuje nujno medicinsko pomoč, zagotavlja izvajanje specialističnega zdravljenja, ustanovi svet za zdravje in zavod za zdravstveno varstvo;
13. načrtuje in organizira socialnovarstvene storitve in programe s področja dela, družine in socialnega varstva, in sicer: socialno preventivo, prvo socialno pomoč, osebno pomoč in pomoč družini na domu, institucionalno varstvo odraslih s posebnimi potrebami in starejših oseb, storitev varstvo, vodenje in zaposlitev pod posebnimi pogoji, organizira varstvo otrok, prikrajšanih za normalno družinsko življenje, ter zagotavlja svetovanje in organiziranje pomoči posameznikom s težavami v duševnem zdravju, žrtvam nasilja, odraslim s posebnimi potrebami, osebam z različnimi oblikami zasvojenosti, storilcem kaznivih dejanj; skupaj z državo soustanovi center za socialno delo in zagotavlja dejavnost centrov za socialno delo na svojem območju ter zagotavlja pravico do izbire družinskega pomočnika;

14. sprejema programe razvoja kulturnih dejavnosti in izvaja ukrepe za zagotavljanje javnega interesa za kulturo, zagotavlja naloge območnih knjižnic, regionalne naloge sklada za kulturne dejavnosti in ustanavlja javne zavode na področju kulture (pokrajinski arhivi, muzeji in galerije, poklicna gledališča, restavratorska središča, zavod za upravljanje dediščine in spomenikov);

15. sprejema programe in izvaja ukrepe zaščite in reševanja, usmerja osebno in vzajemno zaščito z organiziranjem svetovalne službe, določa posebne ukrepe varstva pred požarom ter razglasa povečano požarno ogroženost in zagotavlja prenos opozoril, napotil ali prepovedi prebivalstvu med povečano požarno ogroženostjo in ob velikih požarih, organizira, opremlja in vodi sile za zaščito, ocenjuje ogroženost zaradi naravnih in drugih nesreč na območju pokrajine ter načrtuje izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah, reševanje in pomoč ob naravnih in drugih nesrečah ter ocenjuje škodo, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče, sprejme z zakonom določene ukrepe za varstvo pred utopitvami;

16. načrtuje in izvaja ukrepe za integracijo tujcev in beguncev, zagotavlja mrežo pomoči pri integraciji;

17. ureja in opravlja druge naloge regionalnega pomena, ki se določijo z zakonom.

14. člen (prenesene državne naloge)

(1) Pokrajina izvršuje naloge iz državne pristojnosti, ki se določijo z zakonom, in se nanašajo na:

1. upravne naloge s področja gospodarstva, turizma in gostinstva, kmetijstva, razlastitev in služnosti v javnem interesu, upravnih dovoljenj za poseganje v prostor, graditev in uporabo zgrajenih objektov ter vodenja registrov na stanovanjskem področju;
2. naloge gradbenih inšpektorjev;
3. naloge inšpektorjev za ceste;
4. posamezne upravne naloge iz pristojnosti ministrstev, ki se nanašajo na naloge regionalnega pomena v njeni pristojnosti.

(2) Pokrajina opravlja tudi naloge, ki jih izvršujejo upravne enote na njenem območju, in druge naloge iz državne pristojnosti, ki ji jih z zakonom prenese država v izvrševanje.

(3) Če je tako določeno z zakonom ali uredbo vlade, lahko pokrajina ureja opravljanje posameznih nalog iz državne pristojnosti s svojimi predpisi.

(4) Z zakonom ali uredbo se lahko določi, da pokrajina opravlja posamezne prenesene naloge iz državne pristojnosti za območje vse države.

(5) Pokrajina mora zagotoviti opravljanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti na način, s katerim se za prebivalce ne bo zmanjšala dostopnost do upravnih storitev.

III. ORGANI POKRAJINE

15. člen (organi pokrajine)

Organa pokrajine sta pokrajinski svet in predsednik pokrajine.

16. člen
(sestava pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet ima 33 do 55 članov.

(2) Število članov pokrajinskega sveta se določi s statutom pokrajine glede na število prebivalcev pokrajine v lihem številu, tako da ima v pokrajini:

- do 150 000 prebivalcev 33 do 39 članov,
- od 150 001 do 300 000 prebivalcev 41 do 49 članov,
- nad 300 000 prebivalcev od 51 do 55 članov.

(3) S statutom pokrajine, v katero so vključene občine, na območju katerih živi avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost, se določi število članov pokrajinskega sveta, predstavnikov italijanske ali madžarske narodne skupnosti. Zaradi vključitve predstavnikov italijanske ali madžarske narodne skupnosti se ne sme spremeniti pravilo o lihem številu članov pokrajinskega sveta.

17. člen
(volitve v pokrajinski svet)

(1) Člane pokrajinskega sveta volijo volivke in volivci z območja pokrajine na podlagi splošne in enake volilne pravice z neposrednim in tajnim glasovanjem za mandatno dobo pet let.

(2) Volitve v pokrajinski svet ureja poseben zakon.

(3) Za začetek in konec mandata članov pokrajinskega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalno samoupravo, o začetku in koncu mandata članov občinskega sveta.

18. člen
(konstituiranje pokrajinskega sveta)

(1) Pokrajinski svet se konstituira na prvi seji, na kateri je potrjena več kot polovica mandatov članov sveta.

(2) Zaradi priprave dnevnega reda prve seje, predlogov za imenovanje komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter predlogov za izvolitev predsednice oziroma predsednika pokrajine (v nadaljnjem besedilu: predsednik pokrajine) skliče prejšnji predsednik pokrajine najpozneje deset dni po volitvahčasne vodje svetniških skupin pokrajinskega sveta. Prvo sejo novoizvoljenega pokrajinskega sveta skliče prejšnji predsednik pokrajine v 20 dneh po izvolitvi članov pokrajinskega sveta.

(3) Prvo sejo pokrajinskega sveta vodi njegov najstarejši član. Na njegov predlog lahko pokrajinski svet odloči, da vodi prvo sejo drug član pokrajinskega sveta.

(4) Pokrajinski svet na prvi seji imenuje komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki pregleda poročilo pokrajinske volilne komisije o izidu volitev, potrdila o

izvolitvi članov pokrajinskega sveta ter morebitne pritožbe kandidatki oziroma kandidatu ali predstavnic oziroma predstavnikov kandidatur in list kandidatov.

(5) O potrditvi mandatov članov pokrajinskega sveta in upravičenosti morebitnih pritožb odloča pokrajinski svet na podlagi poročila komisije iz prejšnjega odstavka tako, da skupaj odloči o potrditvi mandatov, ki niso sporni, o vsakem spornem mandatu pa odloči posebej. Šteje se, da je pokrajinski svet z odločitvijo o spornem mandatu odločil tudi o pritožbi kandidatke oziroma kandidata ali predstavnice oziroma predstavnika kandidature oziroma liste kandidatov.

(6) Član pokrajinskega sveta, čigar mandat je sporen, ne sme glasovati o potrditvi svojega mandata.

19. člen **(pristojnost pokrajinskega sveta)**

(1) Pokrajinski svet je najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine.

(2) Pokrajinski svet:

- voli in razrešuje predsednika pokrajine,
- voli in razrešuje podpredsednice oziroma podpredsednike pokrajine (v nadaljnjem besedilu: podpredsednik pokrajine),
- voli predstavnice oziroma predstavnike pokrajine v razvojni svet kohezijske regije,
- sprejema statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta,
- sprejema proračun pokrajine in zaključni račun proračuna pokrajine,
- sprejema programe razvoja pokrajine in prostorske akte pokrajine,
- sprejema odloke, druge predpise in splošne akte pokrajine,
- uresničuje ustanoviteljske pravice pokrajine v razmerju do javnih zavodov, podjetij, skladov in agencij ter drugih pravnih oseb, ki jih je ustanovila pokrajina, če zakon ne določa drugače,
- nadzoruje delo predsednika pokrajine in podpredsednika glede izvajanja pokrajinskih predpisov in svojih odločitev,
- določi organizacijo in delovno področje pokrajinske uprave ter nadzoruje njeno delo glede izvajanja pokrajinskih predpisov in svojih sklepov,
- odloča o drugih zadevah, ki jih določata zakon in statut pokrajine.

20. člen **(odločanje pokrajinskega sveta)**

(1) Pokrajinski svet odloča na sejah.

(2) Pokrajinski svet lahko veljavno sklepa, če je na seji navzoča večina članov pokrajinskega sveta. Svet sprejema odločitve z večino opredeljenih glasov navzočih članov, če zakon ne določa drugače.

(3) Za sklicevanje in vodenje sej pokrajinskega sveta, tudi sej na zahtevo članov pokrajinskega sveta, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalno samoupravo, o sklicevanju in vodenju sej občinskega sveta.

(3) Pokrajinski svet ureja svoje delo in poslovanje s poslovnikom, ki ga sprejme z dvotretjinsko večino glasov navzočih članov.

21. člen **(svet občin)**

(1) Svet občin je posvetovalno telo pokrajinskega sveta, ki ga sestavljajo županje in župani občin z območja pokrajine. Svet občin sprejema svoje odločitve z večino opredeljenih glasov vseh članov.

(2) Svet občin lahko obravnava in daje mnenja o zadevah iz pristojnosti pokrajinskega sveta, se nanašajo na:

- regionalni razvojni program in ukrepe za izvajanje regionalne razvojne politike,
- prostorske ureditve regionalnega pomena,
- naloge pokrajine, ki jih ureja kot lokalne zadeve širšega pomena za območje več občin.

(3) Svet občin lahko v 8 dneh po sprejetju odločitev pokrajinskega sveta iz prejšnjega odstavka zahteva, da pokrajinski svet o njih ponovno odloča. V zahtevi za ponovno odločanje predlaga svet občin spremembe in dopolnitve sprejete odločitve v obliki amandmajev, o katerih mora pokrajinski svet odločiti v postopku ponovnega odločanja.

(4) Pokrajinski svet ponovno odloča z večino glasov vseh članov.

22. člen **(delovna telesa pokrajinskega sveta)**

(1) Pokrajinski svet ima komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter odbor za nadzor nad javno porabo.

(2) V pokrajini, na območju katere so občine, v katerih živi stalno naseljena romska skupnost, se ustanovi komisija za romska vprašanja.

(3) Pokrajinski svet lahko ustanovi tudi druga delovna telesa.

(4) Pokrajinski svet podrobneje uredi organizacijo in delo delovnih teles s poslovnikom pokrajinskega sveta.

23. člen **(sestava delovnih teles pokrajinskega sveta)**

(1) Članice oziroma člane komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter odbora za nadzor nad javno porabo imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov.

(2) Članice oziroma člane komisije za romska vprašanja imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov in izmed predstavnic oziroma predstavnikov romske skupnosti.

(3) Članice oziroma člane drugih delovnih teles imenuje pokrajinski svet izmed svojih članov in drugih prebivalcev pokrajine.

(4) Delovnim telesom pokrajinskega sveta predsedujejo člani pokrajinskega sveta. Sestava

delovnih teles se podrobneje uredi s statutom pokrajine.

(5) Predsednik pokrajine in javni uslužbenci, zaposleni v pokrajinski upravi, ne morejo biti članice oziroma člani delovnih teles pokrajinskega sveta. Članice oziroma člani poslovdstev organizacij, ki so uporabniki proračuna pokrajine ne morejo biti člani komisije za nadzor nad javno porabo.

(6) Članice oziroma člane delovnih teles imenuje pokrajinski svet praviloma najpozneje v 45 dneh po prvi seji po izvolitvi.

24. člen **(naloge delovnih teles)**

(1) Delovna telesa pokrajinskega sveta obravnavajo zadeve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter mu dajejo svoja mnenja in predloge.

(2) Naloge delovnih teles pokrajinskega sveta se podrobneje določi s statutom pokrajine.

25. člen **(volitve predsednika pokrajine)**

(1) Predsednika pokrajine izvoli pokrajinski svet izmed svojih članov, ki so slovenski državljani, na prvi seji po volitvah. Volitve predsednika pokrajine so tajne. Volitve izvaja tričlanska volilna komisija, sestavljena iz članov pokrajinskega sveta. Postopek tajnih volitev predsednika pokrajine se podrobneje določi s statutom pokrajine.

(2) Pokrajinski svet izvoli predsednika pokrajine na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja z večino glasov vseh članov pokrajinskega sveta. Če pokrajinski svet v prvem krogu volitev ne izvoli predsednika pokrajine, volitve ponovi še na isti seji. Volitve se opravijo med dvema kandidatoma oziroma kandidatom, ki sta prejela največ glasov (v nadaljnjem besedilu: kandidat). Če sta drugi in tretji kandidat dobila enako število glasov, določi kandidata za drugi krog žreb.

(3) Če pokrajinski svet na svoji prvi seji ne izvoli predsednika pokrajine, volitve ponovi v 15 dneh. Ponovne volitve se opravijo med kandidatom, o katerih se je glasovalo na prvi seji pokrajinskega sveta. Predsednik je na ponovnih volitvah izvoljen z večino opredeljenih glasov članov pokrajinskega sveta.

(4) Če tudi ponovne volitve predsednika pokrajine niso uspešne, se šteje, da se je pokrajinski svet razpustil. Predčasne volitve v pokrajinski svet razpiše pokrajinska volilna komisija.

(5) V primeru iz prejšnjega odstavka opravlja do prve seje na predčasnih volitvah izvoljenega pokrajinskega sveta tekoče posle iz pristojnosti predsednika pokrajine najstarejši član pokrajinskega sveta, ki se je razpustil, od prve seje do izvolitve predsednika pokrajine pa najstarejši član novoizvoljenega pokrajinskega sveta.

26. člen **(pristojnosti predsednika pokrajine)**

(1) Predsednik pokrajine predstavlja in zastopa pokrajino.

(2) Predsednik pokrajine je izvršilni organ pokrajinskega sveta, predstavlja pokrajinski svet ter sklicuje in vodi njegove seje.

(3) Predsednik pokrajine predlaga pokrajinskemu svetu proračun pokrajine in zaključni račun proračuna, predpise in druge akte iz pristojnosti pokrajinskega sveta ter skrbi za izvajanje odločitev pokrajinskega sveta.

(4) Predsednik pokrajine podpisuje akte pokrajinskega sveta, skrbi za objavo statuta, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov pokrajine.

27. člen

(zadržanje predpisov in odločitev pokrajinskega sveta)

(1) Predsednik pokrajine zadrži objavo predpisa pokrajine, če meni, da je neustaven ali nezakonit, in predlaga pokrajinskemu svetu, da o njem ponovno odloči. Če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, se predpis objavi, predsednik pokrajine pa lahko vloži pri ustavnem sodišču zahtevo za oceno njegove skladnosti z ustavo in zakonom.

(2) Predsednik pokrajine zadrži izvajanje odločitve pokrajinskega sveta, če meni, da je nezakonita ali je v nasprotju s statutom ali drugim predpisom pokrajine, in o tem obvesti pristojno ministrstvo. Če pokrajinski svet vztraja pri svoji odločitvi, lahko predsednik pokrajine začne postopek pri upravnem sodišču, razen če gre za zadevo, katere urejanje je z zakonom preneseno na pokrajino.

28. člen

(odgovornost predsednika pokrajine)

(1) Predsednik pokrajine je za opravljanje svoje funkcije odgovoren pokrajinskemu svetu.

(2) Predsednik pokrajine je za zakonito, primerno in strokovno izvajanje prenesenih nalog iz državne pristojnosti odgovoren vladi.

(3) Predsednik pokrajine letno poroča pokrajinskemu svetu o svojem delu in delu pokrajinske uprave ter vladi o delu pokrajinske uprave pri opravljanju prenesenih nalog iz državne pristojnosti.

29. člen

(razrešitev predsednika pokrajine)

(1) Pokrajinski svet lahko na predlog tretjine svojih članov z večino glasov vseh svojih članov razreši predsednika, če hkrati na isti seji izvoli novega predsednika pokrajine.

(2) Z razrešitvijo predsedniku ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta.

(3) Če je predsednik pokrajine razrešen, mora podpredsednik pokrajine ponuditi novemu predsedniku pokrajine svoj odstop.

30. člen

(podpredsednik pokrajine)

(1) Pokrajinski svet izmed članov pokrajinskega sveta na predlog predsednika pokrajine izvoli enega ali več podpredsednikov pokrajine.

(2) Podpredsednik pokrajine je za opravljanje svoje funkcije odgovoren predsedniku pokrajine in pokrajinskemu svetu.

(3) Pokrajinski svet lahko na predlog predsednika pokrajine ali četrtnine svojih članov podpredsednika pokrajine razreši. Razrešenemu podpredsedniku ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta.

31. člen **(pristojnosti podpredsednika pokrajine)**

(1) Podpredsednik pokrajine pomaga predsedniku pokrajine pri njegovem delu in opravlja posamezne naloge iz njegove pristojnosti, za katere ga predsednik pokrajine pooblasti.

(2) Podpredsednik pokrajine, ki ga določi predsednik pokrajine, nadomešča predsednika pokrajine ob njegovi odsotnosti ali zadržanosti. Med nadomeščanjem opravlja podpredsednik tekoče naloge iz pristojnosti predsednika, izvršuje proračun pokrajine in zastopa pokrajino na podlagi in v okviru pooblastila predsednika pokrajine, ne more pa pokrajinskemu svetu predlagati proračuna pokrajine, zaključnega računa proračuna ter predpisov iz pristojnosti predsednika pokrajine.

(3) Kadar nastopijo razlogi, da tako predsednik pokrajine kot podpredsednik pokrajine ne moreta opravljati svoje funkcije, nadomešča predsednika pokrajine drugi podpredsednik, če tega ni, pa član pokrajinskega sveta, ki ga določi pokrajinski svet.

32. člen **(pokrajinski funkcionarji)**

Pokrajinske funkcionarke oziroma funkcionarji (v nadaljnjem besedilu: pokrajinski funkcionar) so člani pokrajinskega sveta, predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine.

33. člen **(opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta)**

(1) Člani pokrajinskega sveta opravljajo funkcijo nepoklicno.

(2) Opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta ni združljivo z delom v pokrajinski upravi, z državnimi funkcijami v vladi in ministrstvih ter funkcijo župana.

(3) Za predčasno prenehanje mandata člana pokrajinskega sveta se uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalno samoupravo, o predčasnem prenehanju mandata člana občinskega sveta.

34. člen **(opravljanje funkcije predsednika pokrajine)**

(1) Predsednik pokrajine opravlja funkcijo poklicno.

(2) Opravljanje funkcije predsednika pokrajine ni združljivo z delom v državni, pokrajinski in občinski upravi, z državnimi funkcijami ter funkcijama župana in podžupana.

(3) Za predčasno prenehanje mandata predsednika pokrajine se uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalno samoupravo, o predčasnem prenehanju mandata župana.

35. člen
(opravljanje funkcije podpredsednika pokrajine)

(1) Pokrajinski svet lahko na predlog predsednika pokrajine odloči, da en ali več podpredsednikov pokrajine opravlja svojo funkcijo poklicno.

(2) Če podpredsednik pokrajine opravlja funkcijo poklicno, se za nezdržljivost njegove funkcije uporablja drugi odstavek prejšnjega člena.

(3) Za predčasno prenehanje mandata podpredsednika pokrajine se uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalno samoupravo, o predčasnem prenehanju mandata podžupana.

36. člen
(plačilo za opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta)

(1) Plačilo za opravljanje funkcije člana pokrajinskega sveta je sejnina za udeležbo na seji pokrajinskega sveta in seji delovnega telesa. Višino sejin določi pokrajinski svet.

(2) Člani delovnih teles pokrajinskega sveta, ki niso člani pokrajinskega sveta, imajo pravico do sejnine za udeležbo na seji delovnega telesa.

(3) Letni znesek sejin posameznega člana pokrajinskega sveta ne sme presegati deset odstotkov letne plače predsednika pokrajine.

37. člen
(način določanja plače poklicnih funkcionarjev)

Plače poklicnih pokrajinskih funkcionarjev določi državni zbor z odlokom v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju.

IV. SODELOVANJE PREBIVALCEV PRI ODLOČANJU

38. člen
(vrste sodelovanja)

(1) Pokrajinski organi morajo obveščati prebivalce o vprašanih javnih zadev iz pristojnosti pokrajine.

(2) Prebivalci imajo pravico izražati mnenje o vseh vprašanih iz prejšnjega odstavka tega člena.

(3) Neposredni obliki sodelovanja prebivalcev pri odločanju v pokrajini sta referendum in ljudska iniciativa.

(4) Prebivalci lahko pri urejanju javnih zadev iz pristojnosti pokrajine sodelujejo tudi na druge načine. Sodelovanje prebivalcev natančneje določi pokrajina s predpisom.

39. člen (naknadni referendum)

(1) Prebivalci pokrajine lahko odločajo na referendumu o vprašanjih, ki so vsebina predpisov pokrajine, razen o proračunu in zaključnem računu pokrajine ter o predpisih pokrajine, s katerimi se v skladu z zakonom predpisujejo pokrajinski davki in druge dajatve. Referendum se opravi kot naknadni referendum, na katerem prebivalci potrdijo ali zavrnejo sprejeti predpis pokrajine ali njegove posamezne določbe.

(2) Pokrajinski svet lahko razpiše referendum iz prejšnjega odstavka na predlog predsednika pokrajine ali najmanj tretjine članov pokrajinskega sveta.

(3) Pokrajinski svet mora razpisati referendum iz prvega odstavka tega člena, če to zahteva najmanj pet odstotkov volivk in volivcev v pokrajini (v nadaljnjem besedilu: volivec).

(4) Če s tem zakonom ni drugače določeno, se za vložitev predloga za razpis naknadnega referenduma, postopek s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis naknadnega referenduma, vložitev zahteve, odločanje o razpisu in akt o razpisu ter postopek za izvedbo naknadnega referenduma uporablja zakon, ki ureja lokalno samoupravo.

40. člen (posledice naknadnega referenduma)

(1) Predsednik pokrajine zadrži objavo predpisa iz prvega odstavka prejšnjega člena do odločitve o razpisu naknadnega referenduma oziroma do odločitve volivcev na referendumu.

(2) Če je predpis iz prejšnjega odstavka na referendumu potrjen, ga predsednik pokrajine objavi skupaj z izidom referenduma.

(3) Odločitev volivcev na naknadnem referendumu zavezuje pokrajinski svet do konca njegovega mandata.

41. člen (posvetovalni referendum)

(1) Pokrajinski svet lahko pred odločanjem o posameznih vprašanjih iz svoje pristojnosti razpiše posvetovalni referendum.

(2) Posvetovalni referendum se razpiše za vso pokrajino ali za njen del.

(3) Za razpis in izvedbo posvetovalnega referenduma se uporablja zakon, ki ureja lokalno samoupravo.

(4) Odločitev volivcev na posvetovalnem referendumu pokrajinskih organov ne zavezuje.

42. člen
(izvedba ljudske iniciative)

- (1) Najmanj pet odstotkov volivcev v pokrajini lahko zahteva sprejetje ali spremembo odločitve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ali predsednika pokrajine.
- (2) Za pobudo volivcem za vložitev zahteve iz prejšnjega odstavka in postopek s pobudo se uporablja zakon, ki ureja lokalno samoupravo.
- (3) Organ, na katerega je naslovljena zahteva iz prvega odstavka tega člena, mora o zahtevi odločiti najpozneje v treh mesecih.

V. POKRAJINSKA UPRAVA

43. člen
(naloge pokrajinske uprave)

- (1) Pokrajinska uprava opravlja upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb iz pokrajinske pristojnosti.
- (2) Za opravljanje posameznih upravnih nalog iz izvirne pristojnosti pokrajine lahko pokrajinski svet z odlokom podeli javno pooblastilo ali ustanovi osebo javnega prava za izvajanje javnih pooblastil, določenih z odlokom. Za podelitev javnega pooblastila se uporablja zakon, ki ureja lokalno samoupravo.
- (3) Za izvajanje javnih služb iz svoje pristojnosti lahko pokrajina v skladu z zakonom ustanovi pravno osebo javnega prava, podeli koncesijo ali sklene pogodbo s pravno osebo zasebnega prava, v katero je vložila javna sredstva, da se zagotovi izvajanje javne službe.

44. člen
(pokrajinski upravni organi)

- (1) Pokrajinsko upravo sestavljajo pokrajinski upravni organi, ki jih ustanovi pokrajinski svet z odlokom, s katerim ustanovi pokrajinsko upravo in določi njeno delovno področje. Notranjo organizacijo pokrajinskih upravnih organov in sistemizacijo delovnih mest v njih določi predsednik pokrajine.
- (2) Pokrajinski upravni organi delujejo samostojno v skladu z zakoni in drugimi predpisi ter na njihovi podlagi.

45. člen
(nadzor nad delom pokrajinske uprave)

- (1) Delo pokrajinske uprave usmerja in nadzoruje predsednik pokrajine, ki je predstojnik pokrajinske uprave.
- (2) Predsednik pokrajine odgovarja za delo pokrajinske uprave pokrajinskemu svetu.

(3) Pokrajinski upravni organ mora ravnati v skladu s smernicami in navodili predsednika pokrajine.

46. člen
(direktor pokrajinske uprave)

(1) Pokrajinsko upravo vodi direktorica ali direktor pokrajinske uprave (v nadaljnjem besedilu: direktor pokrajinske uprave).

(2) Direktorja pokrajinske uprave imenuje in razrešuje predsednik pokrajine.

(3) Za imenovanje in razrešitev direktorja pokrajinske uprave in njegov položaj se uporabljajo predpisi, ki urejajo delovna razmerja in položaj javnih uslužbencev.

47. člen
(odgovornost direktorja pokrajinske uprave)

(1) Direktor pokrajinske uprave odgovarja za delo pokrajinske uprave predsedniku pokrajine.

(2) Pokrajinski svet obravnava poročilo o delu pokrajinske uprave enkrat letno.

48. člen
(vodenje upravnih organov)

(1) Pokrajinske upravne organe vodijo načelnice oziroma načelniki (v nadaljnjem besedilu: načelnik), ki so uradniki na položaju v skladu z zakonom, ki ureja položaj javnih uslužbencev.

(2) Načelnika pokrajinskega upravnega organa imenuje predsednik pokrajine.

49. člen
(odgovornost načelnika pokrajinskega upravnega organa)

(1) Načelnik pokrajinskega upravnega organa mora ravnati v skladu z usmeritvami, obveznimi navodili in nalogi direktorja pokrajinske uprave ter mu redno poročati o opravljanju nalog organa in vseh pomembnejših vprašanjih.

(2) Načelnik pokrajinskega upravnega organa, ki opravlja prenesene državne naloge, mora ravnati v skladu z obveznimi navodili in nalogi ministra, pristojnega za področje, na katero spadajo naloge pokrajinskega upravnega organa, ki ga vodi.

(3) Načelnik pokrajinskega upravnega organa odgovarja za svoje delo in delo organa, ki ga vodi, predsedniku pokrajine.

50. člen
(spor o pristojnosti upravnih organov)

O sporih o pristojnosti med pokrajinskimi upravnimi organi odloča predsednik pokrajine.

51. člen
(odločanje o upravnih zadevah)

(1) Pokrajinski upravni organi odločajo s posamičnimi upravnimi akti o upravnih zadevah iz izvirne pokrajinske pristojnosti in upravnih zadevah iz prenesene državne pristojnosti.

(2) O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov in nosilcev pokrajinskih javnih pooblastil, izdane v okviru izvirne pokrajinske pristojnosti, odloča predsednik pokrajine.

(3) O pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov in nosilcev pokrajinskih javnih pooblastil o upravnih stvareh iz prenesene državne pristojnosti, odločajo stvarno pristojna ministrstva.

52. člen (izločitev pri odločanju)

(1) O izločitvi načelnika in pooblaščenih uradnih oseb pokrajinskega upravnega organa ali nosilca javnih pooblastil odloča direktor pokrajinske uprave, ki v primeru izločitve o zadevi tudi odloči.

(2) O izločitvi direktorja pokrajinske uprave odloča predsednik pokrajine, ki v primeru izločitve o zadevi tudi odloči.

53. člen (nadzorstvo nad izvajanjem predpisov)

(1) Pokrajinska uprava opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti.

(2) Za opravljanje nadzora iz prejšnjega odstavka se ustanovi pokrajinska inšpekcija, ki je pokrajinski prekrškovni organ.

(3) Pokrajinska inšpekcija opravlja tudi prenesene naloge inšpekcijskega nadzora iz državne pristojnosti.

(4) Inšpekcijski nadzor neposredno opravljajo pokrajinske inšpektorice oziroma inšpektorji.

(5) Za določitev pogojev za opravljanje inšpekcijskega nadzora, pooblastila, dolžnosti in odgovornosti pokrajinskih inšpektorjev se uporablja zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor.

VI. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE

54. člen (premoženje pokrajine)

(1) Premoženje pokrajine sestavljata stvarno in finančno premoženje.

(2) Pokrajina izkazuje vrednost svojega premoženja s premoženjsko bilanco.

(3) Za pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja pokrajine ter razpolaganje z njim se uporabljajo predpisi, ki urejajo pridobivanje stvarnega in finančnega premoženja države in samoupravnih lokalnih skupnosti ter razpolaganje s tem premoženjem.

55. člen
(financiranje pokrajine)

Financiranje pokrajine določa zakon.

56. člen
(proračun pokrajine)

(1) Prihodki ali prejemki in odhodki ali izdatki za posamezne namene financiranja javne porabe morajo biti zajeti v proračunu pokrajine, oblikovanem v skladu z zakonom.

(2) Proračun in zaključni račun proračuna pokrajine ter druge z zakonom določene proračunske dokumente sprejme pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine.

(3) Za izvrševanje proračuna pokrajine je odgovoren predsednik pokrajine.

(4) Postopek sprejemanja proračuna pokrajine in zaključnega računa proračuna določa poslovnik pokrajinskega sveta.

57. člen
(nadzor računskega sodišča)

Nadzor nad proračunom pokrajine in vso javno porabo pokrajine opravlja Računsko sodišče Republike Slovenije.

VII. STATUT POKRAJINE

58. člen
(statut pokrajine)

(1) S statutom pokrajine se na podlagi zakona podrobneje določijo organizacija in delovanje pokrajine, oblikovanje in pristojnosti ter organizacija dela njenih organov, uresničevanje pravice prebivalcev pokrajine do obveščeniosti ter način njihovega sodelovanja pri sprejemanju odločitev, razmerja med pokrajino in občinami ter druga vprašanja skupnega pomena.

(2) S statutom pokrajine se v skladu z zakonom določijo predpisi, ki jih ni mogoče sprejeti, če predhodno ni bilo organizirano posvetovanje s prebivalci.

(3) S statutom pokrajine se lahko določijo zadeve iz pristojnosti pokrajinskega sveta, za katere je treba pridobiti predhodno mnenje občin.

(4) Statut sprejme pokrajinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

VIII. SODELOVANJE POKRAJINE Z OBČINAMI, POKRAJINAMI IN DRŽAVNIMI ORGANI

59. člen (sodelovanje pokrajine z občinami)

- (1) Organi pokrajine sodelujejo z občinskimi organi v skladu z zakonom na način, kot ga določata statut pokrajine in poslovnik pokrajinskega sveta.
- (2) Občinski organi imajo pravico biti obveščeni o delu organov pokrajine.

60. člen (medsebojno sodelovanje pokrajin)

- (1) Pokrajina sodeluje z drugimi pokrajinami in sklepa z njimi sporazume o sodelovanju za doseganje ciljev, ki so v skupnem interesu.
- (2) Pokrajine na območju kohezijske regije morajo med seboj sodelovati zlasti pri uresničevanju razvojnih nalog.
- (3) Za medsebojno sodelovanje lahko pokrajine oblikujejo usklajevalna in posvetovalna delovna telesa.

61. člen (mednarodno sodelovanje pokrajin)

Pokrajina sodeluje z regijami drugih držav v različnih oblikah sodelovanja v skladu s predpisi Evropske unije ali mednarodno pogodbo in zunanjepolitičnimi usmeritvami države.

62. člen (sodelovanje pokrajine z državnimi organi)

- (1) Pokrajina sodeluje z državnimi organi pri načrtovanju in odločanju o vseh zadevah iz državne pristojnosti, ki se neposredno nanašajo na njene pristojnosti in financiranje.
- (2) Sodelovanje pokrajine pri zadevah iz prejšnjega odstavka tega člena morajo državni organi zagotoviti pravočasno in na primeren način.
- (3) Sodelovanje iz prejšnjega odstavka se zagotavlja neposredno s pokrajinami, kadar se zadeva nanaša na eno ali več pokrajin in z združenjem pokrajin, če gre za zadevo, ki se nanaša na vse pokrajine.

63. člen (združenje pokrajin)

- (1) Pokrajine so združene v Združenje pokrajin Slovenije (v nadaljnjem besedilu: združenje).
- (2) Združenje predstavlja interese svojih članic pred državnimi organi, kadar ti oblikujejo ali sprejemajo zakone ali druge predpise, s katerimi se določajo naloge pokrajin in financiranje pokrajin ali se kako drugače posega v njihove koristi.

(3) Združenje zastopa interese pokrajin v mednarodnem sodelovanju, voli člane delegacije Republike Slovenije v Odboru regij Evropske unije ter delegaciji zagotavlja strokovno, tehnično in administrativno pomoč.

(4) Združenje ima svoj statut. Objavi ga v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Združenje je pravna oseba javnega prava. Pravno osebnost pridobi z dnem objave statuta.

IX. SPREMEMBA OBMOČJA, IMENA IN SEDEŽA POKRAJINE

64. člen

(posebnosti zakonodajnega postopka)

(1) Območje, ime in sedež pokrajine, določeni z zakonom o ustanovitvi pokrajine, se lahko spremenijo z zakonom, ki ga sprejme državni zbor z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslank oziroma poslancev.

(2) Državni zbor začne postopek za sprejem zakona iz prejšnjega odstavka tega člena na podlagi predloga z ustavo določenega predlagatelja zakona, ali na podlagi predloga pokrajinskega sveta.

(3) Pred prvo obravnavo zakona iz prvega odstavka tega člena mora državni zbor pridobiti mnenja občinskih svetov občin z območja pokrajine, ki jih predlog za spremembo zadeva.

65. člen

(predhodni referendum)

(1) Državni zbor lahko na območju pokrajine, katere območje naj bi se spremenilo, razpiše referendum, s katerim se ugotovi volja prebivalcev.

(2) Za razpis in izvedbo referenduma iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja lokalno samoupravo o referendumu za spremembo območja občine.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

66. člen

(prenos pristojnosti na pokrajine)

(1) Prenos pristojnosti na pokrajine na področjih iz 12., 13. in prvega odstavka 14. člena tega zakona se izvede najpozneje do 31. decembra 2007 z uskladitvijo zakonov, ki urejajo zadeve na teh področjih, s tem zakonom.

(2) Če uskladitev iz prejšnjega odstavka ni opravljena, se prenos pristojnosti izvede s posebnim zakonom, ki začne veljati 1. januarja 2009.

(3) Prenos pristojnosti iz drugega odstavka 14. člena tega zakona se izvede najpozneje do 31. decembra 2010 z zakonom, ki začne veljati 1. januarja 2011.

(4) Z zakoni iz prvega in drugega odstavka tega člena se določijo stvarno premoženje in ustanoviteljske pravice države ter pravice iz naslova lastnine, ki se s 1. januarjem 2009 prenesejo na pokrajine. Finančne obveznosti državnega proračuna, prevzete do dne prenosa, se ne prenašajo na pokrajine.

(5) Pokrajine s 1. januarjem 2009 vstopijo v koncesijske in druge pogodbe, sklenjene za izvajanje javnih služb, opravljanje nalog v javno korist, posebne pravice na javnem dobru ter izkoriščanje naravnega bogastva iz pokrajinske pristojnosti.

67. člen **(zagotovitev pogojev za začetek dela pokrajin)**

(1) Vlada z uredbo določi ukrepe za zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek delovanja pokrajin.

(2) Na podlagi uredbe iz prejšnjega odstavka se zagotovita izvedba postopkov konstituiranja pokrajin in začasno opravljanje upravnih nalog iz pristojnosti pokrajin.

68. člen **(konstituiranje pokrajin)**

Konstituiranje pokrajin po prvih volitvah v pokrajinske svete se opravi v skladu z zakonom, s katerim so pokrajine ustanovljene.

69. člen **(prehod javnih uslužbencev)**

(1) Javni uslužbenci, zaposleni v organih državne uprave, ki so do začetka dela pokrajin opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, preidejo na delo v pokrajinske uprave na podlagi sporazuma med predsednikom pokrajine in ministri, ki uresničujejo pravice delodajalca, najpozneje v 60 dneh po sprejetju odloka o ustanovitvi pokrajinske uprave.

(2) Javni uslužbenci, zaposleni v občinskih upravah občin z območja pokrajine, ki so do začetka dela pokrajin opravljali naloge, ki so prešle v pristojnost pokrajin, preidejo na delo v pokrajinsko upravo na podlagi sporazuma med predsednikom pokrajine in župani, ki uresničujejo pravice delodajalca, najpozneje v 60 dneh po sprejetju predpisa iz tretjega odstavka 12. člena tega zakona.

(3) Prehod javnih uslužbencev se opravi v skladu s predpisi, ki urejajo delovna razmerja in položaj javnih uslužbencev.

70. člen **(prostori za delovanje pokrajine)**

(1) Poslovni prostori, ki so potrebni za delovanje pokrajine in so v lasti države, se prenesejo v last pokrajine.

(2) Če ni na razpolago ustreznih poslovnih prostorov v lasti države, zagotovi prostore občina, na območju katere je sedež pokrajine. Če občina soglaša, se prostori za plačilo prenesejo v last pokrajini. Sredstva za plačilo se zagotovijo v državnem proračunu.

(3) Če so poslovni prostori, ki jih zagotovi občina, začasni, sklenejo vlada, občina in pokrajina pogodbo o uporabi prostorov, v kateri določijo rok uporabe ter nadomestilo za uporabo in stroške.

71. člen
(začasno financiranje pokrajine)

Do sprejetja pokrajinskega proračuna se delovanje pokrajine financira iz državnega proračuna v višini, določeni z zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna in v skladu z zakonom, ki ureja financiranje pokrajin.

72. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

V prvem odstavku 1. člena je navedena vsebina zakona.

V skladu z 2. členom uresničujejo pokrajinsko samoupravo prebivalke in prebivalci pokrajine prek pokrajinskega sveta, katerega člane volijo. Zakon določa tudi neposredne oblike odločanja prebivalcev pokrajine, kot sta referendum o pokrajinskem predpisu in ljudska iniciativa.

S 3. členom je določeno, da ima pokrajina ime in sedež, ki ju določa zakon, ter pravico do uporabe lastnega grba, zastave in žiga, ki jih določi v skladu z 10. členom Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo).

Določba 4. člena določa pravico pokrajine do urejanja zadev iz njene pristojnosti s predpisi pokrajine. Temeljni organizacijski akt pokrajine je statut. Vsi predpisi pokrajine morajo biti objavljeni v uradnem glasilu, ki ga pokrajina določi s svojim statutom. Za predpise pokrajine se v skladu z 71. členom Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo) uporabljajo določbe zakona o lokalni samoupravi, ki urejajo splošne akte občine.

V 5. členu je določeno, da je pokrajina pravna oseba javnega prava, ki jo zastopa predsednik pokrajine.

V 6. členu je določena pravica pokrajine do lastnega premoženja in samostojnega odločanja o financiranju zadev iz pokrajinske pristojnosti. Pokrajina ima svoje premoženje, ki ga samostojno upravlja. Uresničevanje svojih nalog financira iz prihodkov svojega proračuna od davkov in drugih obveznih dajatev, s prihodki od premoženja ter z dodatnimi sredstvi državnega proračuna in skladov Evropske unije. Financiranje nalog, ki jih pokrajina opravlja kot prenesene naloge, zagotavlja država v sorazmerju z vrsto nalog in njihovim obsegom. Način zagotavljanja teh sredstev določa zakon, ki ureja prenos nalog.

S 7. členom so določene vrste nalog, za katere je pristojna pokrajina. To so vse lokalne zadeve širšega pomena, z zakonom določene zadeve regionalnega pomena in posamezne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje država z zakonom prenese na pokrajino.

Upravne naloge iz pristojnosti pokrajine v skladu z 8. členom opravljajo pokrajinska uprava oziroma pokrajinski upravni organi in nosilci javnih pooblastil. Za izvajanje javnih pooblastil lahko pokrajina ustanavlja pravne osebe javnega prava, kot so agencije, javni skladi in zavodi. Izvajanje javnih služb lahko pokrajina zagotavlja na različne načine. Lahko ustanavlja pravne osebe javnega prava (javna podjetja), podeljuje koncesije in sklepa pogodbe z osebami zasebnega prava, v katere zaradi zagotovitve izvajanja javnih služb vloži javna sredstva.

Z 9. členom so določena načela nadzora državnih organov nad delom pokrajinskih organov in pokrajinske uprave. Vlada in ministrstva opravljajo nadzor kot nadzor nad zakonitostjo, glede zadev, ki jih pokrajina ureja v preneseni pristojnosti, pa tudi kot nadzor nad primernostjo in strokovnostjo opravljanja nalog. Pristojne organe, postopke in ukrepe organov, pristojnih za nadzor, urejata Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo) in Zakon o državni upravi – ZDU-1 (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo 3 in 93/05).

Z 10. členom je določena pravica pokrajine do varstva lokalne samouprave. Varstvo lokalne samouprave ureja Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo) v 91., 92., 93. in 94. členu hkrati za občine in pokrajine oziroma za vse samoupravne lokalne skupnosti. Občina in pokrajina lahko vlagata zahteve za presojo ustavnosti državnih predpisov, s katerimi se posega v njun ustavni položaj in pravice, v upravnem sporu lahko izpodbijata konkretne upravne akte in ukrepe nadzora nad zakonitostjo, strokovnostjo in primernostjo ter imata v posameznem upravnem postopku lahko položaj stranke, če menita, da bi bile lahko prizadete njune pravice in koristi. Do pokrajine kot samoupravne lokalne skupnosti imajo državni organi dolžnosti, določene v 94. členu. Tako mora državni zbor pred sprejetjem zakonov, ki se nanašajo na koristi pokrajin, pridobiti njihovo mnenje, vlada in posamezni ministri pa zagotoviti ustrezno sodelovanje pri pripravi predlogov zakonov in svojih predpisov.

Določba 11. člena nalaga pokrajini uresničevanje z ustavo in zakonom določenih pravic italijanske ali madžarske narodne skupnosti.

Naloge, za katere je pristojna pokrajina, urejajo 12., 13. in 14. člen. Določbe so povezane s prehodno določbo 65. člena, ki ureja roke za uskladitev zakonov, ki urejajo posamezna področja nalog pokrajine, prenos nalog v pristojnost pokrajin s posebnim zakonom ter ureditev premoženjskih razmerij ob prenosu nalog.

Lokalne zadeve širšega pomena, ki jih ureja 12. člen, so v skladu z ustavo v izvirni pristojnosti pokrajine. Drugi odstavek vsebuje najširšo opredelitev lokalnih zadev širšega pomena. To je zlasti zagotavljanje javnih služb, gospodarskih in negospodarskih, za območje cele pokrajine ali za območje več občin v pokrajini, pa tudi nalog, ki jih zakon opredeljuje kot naloge samoupravnih lokalnih skupnosti, torej pokrajin in občin, nanašajo pa se na območje več občin v pokrajini. Pri teh nalogah je pomembna razmejitev pristojnosti med občinami in pokrajino. Razmejiti jih je treba z zakonom v skladu s 65. členom. Glede nalog samoupravnih lokalnih skupnosti, kjer taka razmejitev glede na velike razlike v velikosti, zmogljivostih in interesih občin predvsem pa mestnih občin v pokrajini ni smiselna, pa zakon prepušča razmejitev samostojni odločitvi občin in pokrajine. S tem je na ravni celotne države sicer dopuščena asimetrija opravljanja posameznih nalog občin in pokrajin, kar pa je v skladu z raznovrstnostjo potreb in interesov prebivalcev posameznih območij ter zmožnostmi občin.

V 13. členu so po posameznih področjih določene naloge regionalnega pomena, za katere je pristojna pokrajina. Zakon določa, da je pokrajina pristojna za zagotavljanje skladnega razvoja svojega območja in da v tem okviru določa razvojne cilje, sprejema programe in ukrepe za izvajanje regionalnega razvojnega programa. V nadaljevanju so določene naloge regionalnega pomena, ki jih opravlja pokrajina za doseganje razvojnih ciljev. Te naloge je treba prenesti v pristojnost pokrajin z zakonom. Zakone, ki urejajo posamezna področja, je treba uskladiti do 31. decembra 2007. Drugi odstavek 65. člena pa določa tudi način in rok prenosa nalog v pristojnost pokrajin, če to ne bo storjeno s področnimi zakoni.

V 14. členu so določene upravne naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje se prenese na pokrajine. S prvim odstavkom je določeno, da pokrajina opravlja naloge iz državne pristojnosti, določene z zakonom, ki se nanašajo na del upravnih nalog, ki jih sedaj opravljajo upravne enote in resorna ministrstva ter naloge inšpekcijskega nadzora na področjih, ki se nanašajo na naloge regionalnega pomena, za katere so pristojne pokrajine. V drugem odstavku pa je določeno, da pokrajina izvršuje naloge iz državne pristojnosti, za katere so sedaj pristojne upravne enote in druge naloge, ki jih nanjo prenese država. To so lahko na

primer odločitve iz pristojnosti vlade (podeljevanje koncesij za izkoriščanje naravnih surovin ipd.), naloge odločanja v upravnih stvareh, ki jih na prvi stopnji opravljajo organi v sestavi ministrstev, ministrstva sama ali pa zoper odločitve ministrstev ni pritožbe. Obe določbi sta povezani s prehodno določbo 66. člena, ki določa, da začno pokrajine opravljati naloge iz prvega odstavka 1. januarja 2009, iz drugega pa 1. januarja 2011. V okviru prenesenih nalog iz državne pristojnosti lahko pokrajina sprejema predpise, če je tako določeno z zakonom ali uredbo vlade. V tem primeru gre za upravne izvršilne predpise, s katerimi se podrobneje ureja izvajanje zakona ali uredbe. V zadnjem odstavku je poudarjena dolžnost pokrajin, da pri organizaciji opravljanja prenesenih nalog zagotovijo, da se dostopnost upravnih storitev za državljanke ne bo poslabšala, v primerjavi s sedanjim stanjem. V posameznih zadevah, če je ali bo tako določeno z zakonom ali uredbo vlade, bodo pokrajine, enako kot to že velja za upravne enote, pristojne za odločanje o upravnih stvareh na zahtevo stranke na območju vse države.

V 15. členu so kot pokrajinski organi določeni: pokrajinski svet, predsednik pokrajine in drugi z zakonom določeni organi. Tak organ je npr. pokrajinska volilna komisija.

Sestavo pokrajinskega sveta ureja 16. člen tako, da določa razpon števila članov pokrajinskega sveta glede na število prebivalcev pokrajine. Število članov sveta posamezne pokrajine se določi z njenim statutom in mora biti liho. Z lihim številom članov pokrajinskega sveta so izključeni primeri, ko odločitev ni sprejeta, ker glasuje zanjo polovica članov, polovica pa ne. S statutom se določi tudi število članov sveta, predstavnikov italijanske ali madžarske narodne skupnosti.

S 17. členom so določeni volitve članov pokrajinskega sveta, ki se opravijo v skladu z zakonom, ki ureja volitve v pokrajinah, in mandat članov pokrajinskega sveta. Ti so voljeni za mandatno dobo petih let.

Konstituiranje pokrajinskega sveta po volitvah ureja 18. člen. Pokrajinski svet se konstituira na prvi seji, ki se opravi praviloma v 20 dneh po volitvah. Za pripravo in sklic seje je pristojen prejšnji predsednik pokrajine ter oblikuje dnevni red skupaj z začasnimi vodji svetniških skupin. Ti tudi predlagajo člane komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter predloge za izvolitev predsednika pokrajine. Na prvi seji se potrjujejo mandati članov pokrajinskega sveta in odloča o morebitnih pritožbah. Po potrditvi mandatov se na predlog komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja opravijo volitve predsednika pokrajine, ki jih ureja 25. člen.

V skladu z 19. členom je pokrajinski svet najvišji organ odločanja o vseh zadevah v okviru pravic in dolžnosti pokrajine.

Z 20. členom je urejeno odločanje pokrajinskega sveta. Pokrajinski svet odloča na sejah, na katerih veljavno sklepa, če je navzoča večina članov. Odločitve sprejema z večino opredeljenih glasov navzočih članov, razen če ni z zakonom določeno drugače. Zakon določa drugačno večino za izvolitev ali razrešitev predsednika pokrajine, sprejetje statuta pokrajine, poslovnika pokrajinskega sveta in za ponovno odločanje pokrajinskega sveta o posameznih zadevah, določenih z zakonom, za katere tako zahteva svet občin, ker ni bilo upoštevano njegovo mnenje.

Svet občin ureja 21. člen. Sestavljajo ga županje in župani občin z območja pokrajine. Obravnava in daje mnenja o zadevah iz pristojnosti pokrajinskega sveta, določenih z četrtem

odstavkom 21. člena ali statutom pokrajine. Odloča z večino glasov vseh članov. Pravico ima zahtevati, da pokrajinski svet ponovno odloči o zadevi, ki jo je sprejel v nasprotju z mnenjem sveta občin, če gre za vsebino regionalnega razvojnega programa ali ukrepe za izvajanje regionalne razvojne politike, za prostorske ureditve pokrajinskega pomena ali programe zagotavljanja lokalnih zadev širšega pomena iz pristojnosti pokrajine, ki se ne nanašajo na območje vse pokrajine, temveč le na območja nekaterih občin. Spremembe in dopolnitve predlaga svet občin v amandmajski obliki. Pokrajinski svet odloči o amandmajih in o zadevi ponovno odloča z večino glasov vseh članov pokrajinskega sveta.

V skladu z 22. členom ima pokrajinski svet dve obvezni delovni telesi, in sicer komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja ter odbor za nadzor nad javno porabo. Obvezno delovno telo pokrajinskega sveta pokrajine, v kateri živijo Romi, pa ima tudi komisijo za romska vprašanja. Pokrajinski svet ima lahko tudi druga delovna telesa. Organizacijo in delo delovnih teles določa svet s poslovníkom.

Sestavo delovnih teles ureja 23. člen. Obe obvezni delovni telesi sestavljajo člani, imenovani izmed članov pokrajinskega sveta. Komisijo za romska vprašanja sestavljajo tudi predstavniki Romov. Druga delovna telesa pa sestavljajo še drugi prebivalci pokrajine. Sestavo delovnih teles pokrajinskega sveta določa statut pokrajine. Zakon pa določa nezdržljivost članstva v delovnih telesih za predsednika pokrajine in za zaposlene v pokrajinski upravi ter v odboru za nadzor nad javnimi financami za člane poslovodstev organizacij, ki so uporabniki sredstev pokrajinskega proračuna.

S 24. členom so okvirno določene naloge delovnih teles pokrajinskega sveta. Podrobneje jih določa statut pokrajine.

V skladu s 25. členom izvoli predsednika pokrajine pokrajinski svet izmed svojih članov, ki so slovenski državljani, z večino glasov vseh članov na prvi seji po volitvah. Predlagatelj kandidatov za predsednika pokrajine je komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja. Volitve so tajne, izvaja pa jih tričlanska volilna komisija, izvoljena samo za izvedbo teh volitev. V prvem krogu volitev se voli med vsemi kandidati, za izvolitev pa je potrebna večina glasov vseh članov pokrajinskega sveta. Ker gre za pomembno funkcijo, za katero bodo kandidate predlagale stranke, izvoljene v pokrajinski svet, je mogoče, da predsednik pokrajine ne bo izvoljen v prvem krogu. Drugi krog se opravi še na prvi seji po volitvah, in sicer med kandidatoma, ki sta prejela največ glasov. Tudi za izvolitev predsednika v drugem krogu je potrebna večina glasov vseh članov pokrajinskega sveta. Če so volitve v drugem krogu neuspešne, se opravi ponovno glasovanje med istima kandidatoma v 15 dneh po prvi seji. Za izvolitev je potrebna večina opredeljenih glasov članov sveta. Če predsednik tudi po ponovnih volitvah ni izvoljen, se šteje, da se je svet razpustil in se opravijo predčasne volitve v pokrajinski svet. Ob morebitni razpustitvi opravlja tekoče posle iz pristojnosti predsednika pokrajine najstarejši član pokrajinskega sveta, ki se je razpustil, in sicer do prve seje novoizvoljenega pokrajinskega sveta, od prve seje do izvolitve predsednika pa najstarejši član novoizvoljenega pokrajinskega sveta.

Pristojnosti predsednika pokrajine ureja 26. člen. Predsednik pokrajine predstavlja in zastopa pokrajino, je izvršilni organ pokrajinskega sveta, predstavlja pokrajinski svet ter sklicuje in vodi njegove seje. Predsednik predlaga pokrajinskemu svetu odločitve iz svoje pristojnosti, podpisuje akte pokrajinskega sveta, skrbi za objavo statuta, odlokov, drugih predpisov in splošnih aktov pokrajine, izvršilne splošne in posamične akte, odloča o pritožbah in je predstojnik pokrajinske uprave. Poudariti je treba, da je predsednik pokrajine hkrati član

pokrajinskega sveta kar pomeni, da ima vse pravice in dolžnosti člana pokrajinskega sveta, razen če zakon ne določa drugače.

V skladu s 27. členom lahko predsednik pokrajine zadrži objavo predpisa pokrajine, če meni, da je neustaven ali nezakonit in predlaga pokrajinskemu svetu, da o njem ponovno odloči. Ima pravico vložiti zahtevo za presojo ustavnosti in zakonitosti pokrajinskega predpisa. Zadrži lahko tudi izvajanje odločitve pokrajinskega sveta, če meni, da je nezakonita. V tem primeru mora obvestiti pristojno ministrstvo. Glede odločitev iz izvirne pristojnosti pokrajine lahko sproži upravni spor.

Določba 28. člena ureja odgovornost predsednika pokrajine. Kot izvršilni organ pokrajinskega sveta je odgovoren pokrajinskemu svetu. Za opravljanje nalog iz prenesene pristojnosti pokrajine pa je odgovoren vladi. Zakon določa, da mora predsednik enkrat na leto pokrajinskemu svetu poročati o svojem delu in delu pokrajinske uprave ter vladi o delu pokrajinske uprave pri opravljanju prenesenih nalog iz državne pristojnosti.

Z 29. členom je urejena razrešitev predsednika pokrajine. Pokrajinski svet lahko predsednika razreši na predlog tretjine svojih članov. Predsednik je razrešen, če za to glasuje večina vseh članov pokrajinskega sveta. Ob razrešitvi mora pokrajinski svet hkrati izvoliti novega predsednika, sicer prejšnji ni razrešen. Razrešenemu ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta.

V 30. členu so urejene volitve podpredsednika oziroma podpredsednikov pokrajine. Izvoli jih pokrajinski svet izmed svojih članov. Pokrajinski svet lahko podpredsednika razreši na predlog četrtnine svojih članov. Ob tem mu ne preneha mandat člana pokrajinskega sveta.

Pristojnosti podpredsednika ureja 31. člen. Podpredsednik pomaga predsedniku pri njegovem delu in opravlja posamezne naloge po njegovem pooblastilu. Na podlagi zakona nadomešča predsednika pokrajine ob njegovi odsotnosti ali zadržanosti. Med nadomeščanjem opravlja nujne tekoče naloge. Če niti predsednik niti podpredsednik ne more opravljati svoje funkcije, nadomeščanje predsednika prevzame član pokrajinskega sveta, ki ga ta določi.

V 32. členu so kot pokrajinski funkcionarji določeni člani pokrajinskega sveta, predsednik pokrajine in podpredsednik pokrajine.

V skladu s 33. členom opravljajo člani pokrajinskega sveta svojo funkcijo nepoklicno. Njihova funkcija ni združljiva z delom v pokrajinski upravi, z državnimi funkcijami v vladi in ministrstvih ter funkcijo župana.

S 34. členom je določeno, da je predsednik pokrajine poklicni funkcionar, njegova funkcija pa ni združljiva z opravljanjem nalog javnega uslužbenca, funkcije v državnih organih in funkcijama župana in podžupana.

V skladu s 35. členom lahko pokrajinski svet na predlog predsednika pokrajine določi, da en ali več podpredsednikov pokrajine opravlja svojo funkcijo poklicno. V tem primeru zanj velja enaka nezdržljivost kot za predsednika pokrajine. Sicer pa zanj velja nezdržljivost kot za člana pokrajinskega sveta.

S 36. členom so urejene pravice članov pokrajinskega sveta do sejin.

Način določanja plače pokrajinskih poklicnih funkcionarjev določa 37. člen. Plače pokrajinskih funkcionarjev se določijo z odlokom, ki sicer v skladu z zakonom, ki ureja sistem plač v javnem sektorju, določa plače funkcionarjev.

Z 38. členom sta urejeni pravica prebivalcev do obveščenosti in pravica izražanja stališč do vseh vprašanj v pokrajini. Kot obliki neposrednega sodelovanja prebivalcev pokrajine pri odločanju sta z zakonom določena referendum in ljudska iniciativa. Pokrajina pa lahko s svojim predpisom uredi tudi druge oblike sodelovanja prebivalcev pri odločanju.

Naknadni referendum o pokrajinskem predpisu ureja 39. člen. Referendum je fakultativen, če ga predlaga predsednik pokrajine ali najmanj tretjina članov pokrajinskega sveta, ali obligatoren, če ga predlagajo volivci. Za vložitev predloga in pobude volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, odločanje o razpisu in postopek se uporablja zakon, ki ureja referendum v občini.

Posledice naknadnega referenduma, ki jih ureja 40. člen, so zadržanje objave predpisa, če je dan predlog ali pobuda volivcem za vložitev zahteve za razpis referenduma, objava predpisa hkrati s potrditvenim izidom referenduma in zavezujoča pravna narava odločitve volivcev na referendumu.

Z 41. členom je urejen posvetovalni referendum, ki ga pokrajinski svet lahko razpiše za območje cele pokrajine ali njen del, če želi pred odločanjem o posameznem vprašanju pridobiti stališče volivcev.

Ljudsko iniciativo ureja 42. člen, ki določa, da lahko najmanj pet odstotkov volivcev v pokrajini zahteva sprejetje ali spremembo kakšne odločitve iz pristojnosti pokrajinskega sveta ali predsednika pokrajine. Za vložitev ljudske iniciative se uporablja zakon o lokalni samoupravi, ki ureja postopek s pobudo volivcem za vložitev zahteve za razpis naknadnega referenduma o splošnem aktu občine. Organ, na katerega je iniciativa naslovljena, mora o njej odločiti najpozneje v treh mesecih.

V skladu s 43. členom opravlja pokrajinska uprava upravne, strokovne, pospeševalne in razvojne naloge iz pokrajinske pristojnosti ter naloge v zvezi z zagotavljanjem javnih služb. Posamezne naloge pokrajinske uprave lahko na podlagi odloka izvajajo nosilci javnih pooblastil. Pokrajina lahko podeli javno pooblastilo fizični ali pravni osebi, lahko pa tudi ustanovi pravno osebo javnega prava, kot je javna agencija, javni sklad ali javni zavod. Javne službe pa pokrajina zagotavlja na način, določen z zakonom. To pomeni, da lahko ustanovi osebo javnega prava za izvajanje javne službe, podeljuje koncesije ali pa vlaga javna sredstva v osebe zasebnega prava zaradi zagotovitve izvajanja javne službe.

S 44. členom je določeno, da sestavljajo pokrajinsko upravo pokrajinski upravni organi, ki jih ustanovi pokrajinski svet z odlokom. Določena je pristojnost predsednika pokrajine za določanje sistemizacije delovnih mest in notranje organizacije pokrajinskih upravnih organov. Pokrajinski upravni organi so samostojni in delujejo v okviru in na podlagi zakonov in drugih predpisov.

V skladu s 45. členom usmerja in nadzoruje delo pokrajinske uprave v celoti predsednik pokrajine, za njeno delovanje pa odgovarja pokrajinskemu svetu, ki nadzoruje delo pokrajinske uprave glede izvajanja pokrajinskih predpisov in sklepov pokrajinskega sveta. Predsednik pokrajine lahko daje pokrajinskim upravnim organom smernice in navodila, v

skladu s katerimi morajo ti ravnati.

Vodenje pokrajinske uprave kot celote ureja 46. člen. Delo pokrajinske uprave vodi direktorica ali direktor pokrajinske uprave, ki jo oziroma ga imenuje predsednik pokrajine. Direktor pokrajinske uprave je uradnik na položaju. Za njegov položaj se uporablja zakon o javnih uslužbencih in predpisi, izdani na njegovi podlagi, ki urejajo uradniške položaje.

V skladu s 47. členom odgovarja direktor za svoje delo predsedniku pokrajine in poroča o delu pokrajinske uprave pokrajinskemu svetu.

Vodenje pokrajinskih upravnih organov ureja 48. člen. Pokrajinske upravne organe vodijo načelnice in načelniki, ki jih imenuje predsednik pokrajine.

Načelnik pokrajinskega upravnega organa mora po 49. členu ravnati v skladu s smernicami in navodili direktorja pokrajinske uprave, če pa upravni organ opravlja naloge iz državne pristojnosti, katerih opravljanje je preneseno na pokrajino, pa tudi v skladu z obveznimi navodili in nalogi ministra, pristojnega za področje, na katero spadajo te naloge. Načelnik odgovarja predsedniku pokrajine, ki ga je imenoval.

O sporih o pristojnosti med pokrajinskimi upravnimi organi v skladu z 50. členom odloča predsednik pokrajine.

V 51. členu je določena pristojnost pokrajinskih upravnih organov in nosilcev javnih pooblastil za odločanje o upravnih zadevah iz pokrajinske pristojnosti. Odločanje o pritožbah zoper posamične upravne akte pokrajinskih upravnih organov ureja 52. člen tako, da o pritožbah zoper akte izdane v okviru pokrajinske pristojnosti odloča predsednik pokrajine, s čimer je povzeta ureditev odločanja o upravnih zadevah, ki velja za občine.

Izločitev pri odločanju je v 52. členu urejena tako, da o izločitvi načelnika ali druge pooblaščenice uradne osebe odloča direktor pokrajinske uprave. Če je izločena pooblaščenica uradna oseba, odloča načelnik, če pa je izločen načelnik, odloči o stvari direktor pokrajinske uprave. O izločitvi direktorja odloči predsednik pokrajine, ki o stvari v tem primeru tudi odloči.

Pokrajinsko inšpekcijo ureja 53. člen. Pokrajinska inšpekcija opravlja inšpekcijski nadzor nad izvajanjem predpisov, s katerimi pokrajina ureja zadeve iz svoje pristojnosti, in je pokrajinski prekrškovni organ. Pokrajinska inšpekcija opravlja nadzorstvo tudi nad izvajanjem zakonov in podzakonskih predpisov iz državne pristojnosti, ki urejajo zadeve iz prenesene pristojnosti. Za pokrajinsko inšpekcijo se uporabljajo določbe zakona, ki ureja inšpekcijsko nadzorstvo, razen določb o organizaciji inšpekcij na državni ravni.

V 54. členu sta določena premoženje pokrajine in izkazovanje premoženja. Sicer pa se za ravnanje s premoženjem pokrajine uporabljajo predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim in finančnim premoženjem države in občin.

V 55. členu je določeno, da financiranje pokrajine ureja poseben zakon.

V skladu s 56. členom ima pokrajina proračun, v katerem morajo biti zajeti vsi njeni prihodki in izdatki. Proračun predlaga predsednik pokrajine pokrajinskemu svetu, ta pa ga sprejema po postopku, ki ga sam določi s svojim poslovníkom. Za izvrševanje pokrajinskega proračuna je

odgovoren predsednik pokrajine. Za oblikovanje proračuna pokrajine velja neposredno zakon, ki ureja javne finance.

Z 57. členom je določena pristojnost Računskega sodišča Republike Slovenije za nadzor nad javno porabo pokrajine.

V 58. členu sta določena vsebina statuta pokrajine in njegovo sprejetje. S statutom pokrajinski svet določi organizacijo in delovanje pokrajine, oblikovanje in pristojnosti ter organizacijo dela njenih organov, uresničevanje pravice prebivalcev pokrajine do obveščenosti, način sodelovanja prebivalcev pri sprejemanju odločitev in predpise, ki jih ni mogoče sprejeti, če prej ni bilo organizirano posvetovanje s prebivalci, razmerja med pokrajino in občinami, predvsem pa odločitve iz pristojnosti pokrajinskega sveta, ki se sprejmejo na predlog občin ali glede katerih je treba pridobiti predhodno mnenje občin. Statut sprejme pokrajinski svet z dvotretjinsko večino glasov vseh članov.

S 59. členom je določena pravica občinskih organov do obveščenosti o delu pokrajine. Okvir sodelovanja je določen z zakonom, s statutom pokrajine in poslovnikom pokrajinskega sveta pa način.

60. člen ureja medsebojno sodelovanje pokrajin. Pokrajine so samostojne pri povezovanju in sodelovanju, morajo pa so sodelovati v okviru kohezijske regije. Določba le primeroma navaja področja sodelovanja med pokrajinami, usmerjena k izpolnjevanju razvojnih ciljev.

61. člen določa čezmejno sodelovanje pokrajine z ustreznimi skupnostmi drugih držav. Potekati mora v skladu z zunanjepolitičnimi usmeritvami države in/ali mednarodnimi pogodbami.

S 62. členom je urejeno sodelovanje pokrajine pri načrtovanju in odločanju o zadevah iz državne pristojnosti, ki jo neposredno zadevajo. Sodelovanje pokrajine, pokrajin, na katere se nanašajo načrti in odločitve, oziroma združenja pokrajin morajo zagotoviti pristojni državni organi pravočasno in na primeren način.

S 63. členom je določeno, da so pokrajine združene v Združenje pokrajin Slovenije, ki predstavlja njihove interese pred državnimi organi in v mednarodnem sodelovanju. Združenje pokrajin voli člane delegacije Republike Slovenije v Odboru regij Evropske unije. Združenje je pravna oseba javnega prava. Pravno osebnost pridobi z objavo svojega statuta v Uradnem listu Republike Slovenije.

S 64. členom so določene posebnosti zakonodajnega postopka za sprejem zakona o spremembi območja, imena ali sedeža pokrajine. V skladu z ustavo se tudi ta zakon sprejema z dvotretjinsko večino glasov navzočih poslancev. V postopku je zagotovljeno sodelovanje občin, ki jih sprememba zadeva.

65. člen določa, da lahko državni zbor razpiše referendum za ugotovitev volje prebivalcev, če je predlagana sprememba območja pokrajine. Območje je bistveni element samoupravnosti pokrajine, zato se referendum lahko razpiše le na območju cele pokrajine.

Določba 66. člena ureja roke za prenos pristojnosti na pokrajine z zakoni, ki urejajo posamezna področja nalog ter prenos teh nalog v pristojnost pokrajin s posebnim zakonom, če s področnimi zakoni to ne bo opravljeno v določenem roku, ureditev premoženjskih razmerij

ob prenosu nalog. Stvarno premoženje države, ustanoviteljske pravice in pravice iz naslova lastnine v osebah javnega prava, ustanovljenih za izvajanje nalog, prenesenih v pristojnost pokrajin, je treba urediti v zakonih, ki urejajo prenos nalog in sicer tako, da pokrajine te pravice, proste finančnih bremen, dobijo s 1. 1. 2009. S tem datumom vstopijo pokrajine v koncesijske in druge pogodbe, sklenjene za izvajanje javnih služb in drugih nalog v javno korist in za pridobitev posebne pravice na javnem dobru. S tretjim odstavkom pa je določen prenos nalog iz državne pristojnosti, za katere so pristojne upravne enote, v izvrševanje pokrajinam. Prenos bo opravljen z zakonom najpozneje do 31. decembra 2010.

V 67. členu je določeno, da vlada z uredbo določi ukrepe za zagotovitev kadrovskih, prostorskih in drugih pogojev za začetek delovanja pokrajin. Cilj ukrepov je zagotovitev izvedbe vseh postopkov konstituiranja pokrajine, kot so konstituiranje organov pokrajine po izvolitvi, sprejetje statuta in proračuna, ustanovitev pokrajinske uprave in njena kadrovska popolnitev.

Z 68. členom je določeno, da se konstituiranje pokrajin po prvih volitvah opravi v skladu z zakonom, s katerim bodo pokrajine ustanovljene.

Prehod javnih uslužbencev, ki bodo do začetka dela pokrajin opravljali naloge, ki bodo prešle v pristojnost pokrajin, ureja 69. člen. Prehod mora biti opravljen najpozneje v 60 dneh po sprejetju odloka o ustanovitvi pokrajinske uprave na podlagi sporazuma med predsednikom pokrajine in pristojnim ministrom oziroma županom.

V 70. členu je določen prenos poslovnih prostorov, ki jih potrebuje pokrajina, v njeno last, če so ti last države oziroma občine, ki s tem soglaša. Sredstva za plačilo prostorov se zagotovijo v državnem proračunu. Če pa občina ne soglaša, se štejejo prostori začasne in se sklene pogodba, v kateri se določita rok uporabe občinskih prostorov in ustrezno nadomestilo.

Začasno financiranje pokrajine po ustanovitvi in do sprejetja pokrajinskega proračuna se bo v skladu z 71. členom izvajalo iz državnega proračuna v obsegu, ki ga bosta določila državni proračun in zakon o izvrševanju državnega proračuna na podlagi zakona o financiranju pokrajin.

V skladu z 72. členom bo zakon začel veljati petnajsti dan po objavi.